# AI-regler i Danmark

## Opslagsværk: Hvad er lov, hvad er hensigter – og hvad må man i hverdagen?

Et opslagsværk om de regler, aftaler, anbefalinger og standarder, der gælder for kunstig intelligens i Danmark – fra EU-lovgivning og internationale aftaler til den daglige brug af ChatGPT, Claude, Copilot og Gemini i virksomheder, det offentlige og privat.

**Sådan bruger du dokumentet:** Start med de hurtige svar i afsnit 1.2 eller oversigten i afsnit 2. Herfra kan du gå videre til det afsnit, der dækker dit spørgsmål.

**Status pr. 21. november 2026.** Reglerne ændrer sig løbende – særligt de danske lovforslag, som er under behandling i Folketinget.

**Forbehold**

Dokumentet giver et generelt overblik og er ikke juridisk rådgivning. Ved en konkret sag bør du søge rådgivning hos en advokat eller den relevante myndighed. Alle fakta er tjekket mod kilderne i kildelisten (19.–21. november 2026) (afsnit 19). Hvor noget ikke har kunnet bekræftes fuldt ud, står det udtrykkeligt i teksten med markeringen ⚠️ **Usikkert**.

Henvisninger i firkantede parenteser, fx [1], peger på kildelisten bagerst.

**Version 5 – 21. november 2026.** Nyt siden 19. november: etik uden klima og energi, nye kapitler om virksomheders og privatpersoners brug af AI, retssager om AI-træning, åbenhed om AI, forskelsbehandling, Data Act og DSA, tilsynssager, ordliste og opdateret status for L 99, L 32 og § 99 d. Nyt i version 5: straffelovens § 264 e om deepfakes, Kommissionens endelige mærkningsretningslinjer, status for Europarådets konvention, opdaterede leverandørvilkår og præciseret ordliste.

**Næste planlagte opdatering:** efter 17. december 2026, hvor L 3, L 7, L 32 (produktansvarsloven), L 49 og den tyske LAION-sag ventes afgjort.

# Indhold

1. Kort fortalt, hurtige svar og kom i gang..... 3
2. Oversigt: alle regler og rammer på én side..... 8
3. Forordning, direktiv, traktat, anbefaling – hvad er forskellen?..... 10
4. Bindende EU-lovgivning (AI Act, AI-omnibussen, NIS2, produktansvar, Data Act, DSA)..... 11
5. Persondata og GDPR – sådan påvirker det jeres brug af AI..... 14
6. Træningsdata: fra AI-selskaberne til den enkelte bruger..... 16
7. Dansk lovgivning og lovforslag..... 20
8. Internationale aftaler og principper (Europarådet, UNESCO, OECD, G7)..... 22
9. Standarder og frivillige værktøjer..... 23
10. Hvem gælder det for? (virksomheder, det offentlige, privatpersoner)..... 25
11. Virksomheders brug af AI..... 28
12. Privatpersoners brug af AI..... 31
13. Etik: fra principper til praksis..... 32
14. Danmark, EU, USA, Kina og resten af verden..... 35
15. Tidslinje..... 36
16. Usikkerheder: hvad er ikke afklaret endnu?..... 37
17. Emner, der også bør belyses..... 40
18. Ordliste..... 40
19. Kildeliste..... 42

# 1. Kort fortalt og hurtige svar

## 1.1 Kort fortalt

- **Der mangler ikke regler.** Den store udfordring er, om reglerne bliver håndhævet, og om der er sanktioner over for dem, der ikke følger dem.
- **Kun EU-lovgivningen og de danske love er reel lovgivning, som virksomheder og myndigheder skal følge.** Det gælder AI-forordningen (AI Act), GDPR og NIS2 med tilhørende danske love – og de almindelige danske regler som markedsføringsloven, ansættelsesretten og straffeloven, der også gælder, når AI bruges (afsnit 11–12).
- **En EU-forordning er ikke en hensigt.** Den er lov og gælder direkte i Danmark fra den dato, der står i den – også selvom Danmark ikke har lavet en dansk lov om den.
- **UNESCO, OECD og G7 er frivillige principper, og Europarådets AI-konvention er en traktat, der kun binder stater.** De binder ikke virksomheder, men har formet EU-lovgivningen – fx bruger AI Act OECD's definition af et AI-system. Europarådets konvention var ikke trådt i kraft 21. november 2026 [2][3].
- **For en almindelig dansk virksomhed, der bruger AI, gælder der allerede nu tre ting fra AI Act:** pligt til at understøtte medarbejdernes AI-kompetencer, forbud mod bestemte former for AI og krav om gennemsigtighed, fx at deepfakes skal mærkes. De tunge krav til højrisiko-AI er udskudt til december 2027 og august 2028 [1][4].
- **GDPR er den regel, der påvirker den daglige AI-brug mest.** Arbejder I med personoplysninger, skal I bruge erhvervslicenser med databehandleraftale. Forbrugerkonti – også betalte som ChatGPT Plus og Claude Pro – kan bruge jeres samtaler til træning [5][6].
- **AI-selskaberne må som udgangspunkt træne på lovligt tilgængeligt indhold, medmindre ejeren har taget forbehold (opt-out)** efter ophavsretslovens § 11 b [7]. EU-Domstolens generaladvokat pegede i november 2026 i samme retning, men dommen afventes. Et forbehold skal være maskinlæsbart – en tekst i vilkårene er ikke nok ifølge Østre Landsret. Flere retssager kører, bl.a. de danske mediers sag mod OpenAI (afsnit 6.6) [8][9][10].
- **Privatpersoner har ikke pligter efter AI Act, når de bruger AI privat.** Men straffeloven og ophavsretten gælder som altid – fx er det strafbart at dele intime billeder af andre uden samtykke, også AI-genererede, og at fremstille seksuelle deepfakes af andre (straffelovens §§ 264 d og 264 e). Privatpersoner får også rettigheder: at vide, når de taler med en AI, at kunne klage og – hvis det danske deepfake-lovforslag vedtages – beskyttelse af eget udseende og egen stemme [11][12].
- **Etikken er bredere end loven.** UNESCO, EU's etiske retningslinjer og Dataetisk Råd peger på bl.a. menneskelig kontrol, åbenhed og ikke-diskrimination. Den etiske debat om AI-træning handler om samtykke, betaling til skabere og skjult arbejdskraft. Mange vælger også at oplyse om AI-brug, hvor loven ikke kræver det (afsnit 13).
- **Verden går forskellige veje.** EU har én samlet lov, USA har ingen føderal AI-lov, Kina har mange stramme enkeltregler, og Sydkorea fik Asiens første samlede AI-lov i januar 2026 (afsnit 14).
- **Mange ting er stadig uafklarede**, især danske lovforslag, tilsynet, ophavsret til træningsdata og overførsel af data til USA. Se samlet oversigt i afsnit 16.
- **Danmark har et hul i håndhævelsen lige nu.** Der er kun udpeget danske tilsynsmyndigheder for forbuddene. Lovforslaget L 3, der skal udpege tilsyn med resten, er under behandling og forventes vedtaget i december 2026 [13].

## 1.2 Hurtige svar på typiske spørgsmål

Svarene er korte. Henvisningen "Læs mere" fører til det afsnit, hvor emnet er uddybet med kilder. Svarene er generel information, ikke juridisk rådgivning i en konkret sag.

## AI-selskaberne og de store spørgsmål

### Er det lovligt, at AI-selskaberne træner på andres tekster, billeder og hjemmesider?

**Kort svar:** I EU som udgangspunkt ja – hvis de har lovlig adgang til indholdet, og ejeren ikke har taget forbehold. Men det er ikke endeligt afklaret, og der kører retssager.

- I Danmark står reglen i ophavsretslovens § 11 b: Tekst- og datamining er tilladt, medmindre rettighedshaveren har taget forbehold på passende vis ("opt-out") [7].
- AI Act kræver, at de store AI-selskaber har en politik for at overholde ophavsretten og offentliggør et resumé af deres træningsdata [14].
- Indeholder træningsdata personoplysninger, gælder GDPR også. EU's datatilsyn har sagt, at "legitim interesse" kan være et lovligt grundlag, men kun efter en konkret afvejning [15].
- I USA vurderes det efter reglen om "fair use". I sagen Bartz mod Anthropic fandt en dommer i juni 2025, at træning på lovligt købte bøger var fair use, men at det ikke var lovligt at hente og opbevare millioner af piratkopierede bøger. Sagen blev forligt for 1,5 mia. dollar og endeligt godkendt i juli 2026 [16].
- **Uafklaret i Danmark:** De danske mediers forvaltningsorganisation DPCMO har sagsøgt OpenAI ved Københavns Byret, og Koda har sagsøgt AI-musiktjenesten Suno. Ingen af sagerne er afgjort [8][17] [18].
- **EU-Domstolens generaladvokat** mente 3. november 2026, at træning af sprogmodeller som udgangspunkt er omfattet af reglen om tekst- og datamining, men at en chatbots svar kan krænke, hvis det erstatter originalen. Forslaget er ikke bindende, og dommen afventes [10].
- **Forbeholdet skal være maskinlæsbart.** Østre Landsret fandt i maj 2026, at et forbud skrevet i en privatlivspolitik ikke var nok [9].

*Læs mere: afsnit 6.1–6.3, 6.6 og 16*

### Er det lovligt at købe data – fx et konkursramt flyselskabs arkiv – og træne AI på det?

**Kort svar:** I USA ja, når en domstol godkender salget, som det skete for Google og Spirit Airlines. I EU ville GDPR gøre det langt sværere, fordi den slags data indeholder oplysninger om personer.

- Fakta: Google vandt i august 2026 en auktion over data fra det konkursramte amerikanske flyselskab Spirit Airlines for 10 mio. dollar. Pakken omfatter bl.a. omkring 100 mio. e-mails og 500 mio. beskeder (bl.a. fra Microsoft Teams), programkode og pris- og driftsdata. Google oplyste, at dataene skal bruges til produkter og AI-træning, og at personhenførbare oplysninger fjernes af en tredjepart [19].
- En amerikansk konkursdomstol godkendte købet i november 2026, efter at Google havde accepteret skærpede hensyn til medarbejdernes privatliv. Det skete efter indsigelser fra fagforeninger og over 120 politikere [20].
- **Vurdering for EU (⚠️ ikke afprøvet i praksis):** Medarbejderes e-mails og chatbeskeder er personoplysninger. Et konkursbo i Danmark skal stadig følge GDPR. Der skal være et lovligt grundlag, og oplysninger indsamlet til ét formål må ikke uden videre bruges til et helt andet, fx AI-træning [GDPR art. 5 og 6]. Hertil kommer fortrolighed og forretningshemmeligheder.

*Læs mere: afsnit 5.2 og 6.2*

### Kan USA forhindre europæere i at bruge en AI-model – som da Anthropic lukkede for Claude Fable 5?

**Kort svar:** Ja, i praksis. Amerikanske virksomheder skal følge amerikanske eksportregler, og EU-retten kan ikke tilsidesætte dem.

- Fakta: 12. juni 2026 pålagde den amerikanske regering eksportkontrol på Anthropics modeller Claude Fable 5 og Mythos 5. Anthropic skulle begrænse adgangen for udenlandske statsborgere – både i og uden for USA – og lukkede derfor modellerne for alle kunder [21].

- Anthropic var uenig i begrundelsen. Det amerikanske handelsministerium ophævede eksportkontrollen 30. juni 2026, og Fable 5 blev gjort tilgængelig igen globalt fra 1. juli 2026 [21][22].
- Om den konkrete beslutning var lovlig, afgøres efter amerikansk ret. Det tager dette dokument ikke stilling til.
- **Betydning for europæiske kunder:** EU's regler bestemmer, hvad der må sælges i EU, men kan ikke tvinge en amerikansk virksomhed til at levere. Kundernes rettigheder følger af aftalevilkårene. Sagen viser, hvorfor det kan være klogt at have alternativer, hvis forretningen er afhængig af én AI-leverandør.

*Læs mere: afsnit 14*

### Kan AI-selskaberne bruge mine samtaler til at træne deres modeller?

**Kort svar:** Det afhænger af kontoen. På forbrugerkonti – også betalte – ofte ja, medmindre man slår det fra. På erhvervskonti som udgangspunkt nej.

- Se tabellen i afsnit 6.4 med OpenAI, Anthropic, Microsoft og Google.

*Læs mere: afsnit 6.4*

## Privatpersoner og hverdagsbrug

### Må jeg lægge mine egne sagsakter – fx fra Ankestyrelsen – ind i en AI for at forberede min sag?

**Kort svar:** Ja. Som privatperson må du godt bruge AI på dine egne papirer. GDPR gælder ikke for rent personlige aktiviteter, og ingen regel forbyder det. Men vær forsigtig med, hvilket værktøj du bruger, og stol ikke blindt på svaret.

- Lovgrundlag: GDPR gælder ikke for en fysisk persons behandling af oplysninger som led i rent personlige aktiviteter [GDPR art. 2, stk. 2, litra c].
- **Vælg indstillinger med omtanke:** Sagsakter indeholder ofte helbredsoplysninger og oplysninger om andre, fx familie eller sagsbehandlere. Brug en konto eller indstilling, hvor dine data ikke bruges til træning, og fjern gerne CPR-nummer og navne på andre (afsnit 6.4 og 6.5).
- **AI kan tage fejl** – også om love, praksis og frister. Brug det til at få overblik, finde de vigtigste punkter og formulere spørgsmål, men tjek alle henvisninger. Det er ikke juridisk rådgivning. Ved vigtige sager kan en advokat, retshjælp eller bisidder være en god idé.
- **Hjælper du en anden** – som professionel bisidder, rådgiver, advokat eller frivillig i en forening – gælder GDPR fuldt ud. Hjælper du privat en ven eller et familiemedlem, kan det stadig være en rent personlig aktivitet (⚠️ vurderes konkret). Så skal der være et lovligt grundlag (ved helbredsoplysninger typisk udtrykkeligt samtykke [GDPR art. 9]), en erhvervskonto med databehandleraftale, og eventuel tavshedspligt skal overholdes.

*Læs mere: afsnit 5, 6.4 og 6.5*

### Må jeg bruge min private eller gratis AI-konto til arbejde?

**Kort svar:** Ikke til personoplysninger eller fortrolige oplysninger. Her skal arbejdspladsens godkendte erhvervskonto bruges.

- På forbrugerkonti kan samtalerne bruges til træning, og der er ingen databehandleraftale med arbejdsgiveren (afsnit 6.4).

*Læs mere: afsnit 6.4 og 6.5*

### Må jeg lave AI-billeder eller -video af rigtige personer?

**Kort svar:** Til privat brug som udgangspunkt ja – men ikke seksuelt materiale af andre: Det er strafbart at fremstille seksuelle deepfakes af en anden person uden samtykke, også selv om de ikke deles [straffeloven § 264 e, stk. 2]. At offentliggøre realistiske efterligninger af andre uden samtykke bliver ulovligt, hvis det danske deepfake-lovforslag vedtages. Det er foreslået at gælde fra 1. januar 2027.

- Satire, parodi og karikatur er undtaget i forslaget [11].
- Deepfakes skal allerede nu oplyses som AI-genererede, når de offentliggøres [AI Act art. 50, stk. 4]. Pligten gælder virksomheder og andre, der bruger AI erhvervsmæssigt – ikke rent personlig brug [AI Act art. 2, stk. 10].
- Billeder af personer er også personoplysninger, så GDPR gælder, når en virksomhed bruger dem.
- **Intime eller nøgne AI-billeder** af en genkendelig person må ikke deles uden samtykke. Det kan straffes efter straffelovens §§ 264 d og 264 e. Efter § 264 e er det også strafbart at dele andet materiale, der på utilbørlig vis manipulerer en andens fremtræden [12][109].

*Læs mere: afsnit 7.3, 4.1 og 12.1*

## Virksomheder

### Må vores virksomhed bruge ChatGPT, Claude, Copilot eller Gemini med kundedata?

**Kort svar:** Ja, men kun med en erhvervslicens, en databehandleraftale og en intern politik.

- Tjek overførselsgrundlaget, hvis data behandles i USA (afsnit 5.4).
- Følsomme oplysninger og CPR-numre kræver en særlig vurdering og evt. en konsekvensanalyse (DPIA).
- Se tjeklisten i afsnit 6.4.

*Læs mere: afsnit 5 og 6.4*

### Skal vi skrive, at noget er lavet med AI?

**Kort svar:** Nogle gange. Det er et krav ved deepfakes og ved AI-genereret tekst om emner af offentlig interesse, som ikke er redigeret af et menneske. Det er også et krav, at folk får at vide, når de taler med en chatbot.

- Kravene har gældt siden 2. august 2026 [AI Act art. 50].
- Kommissionen offentliggjorde 10. juni 2026 en frivillig praksiskodeks om mærkning og 20. juli 2026 retningslinjer for art. 50 [23][104].
- **God stil:** Mange virksomheder oplyser om AI-brug, også hvor loven ikke kræver det. Se forslagene i afsnit 13.4.

*Læs mere: afsnit 4.1 og 13.4*

### Skal vores medarbejdere på AI-kursus?

**Kort svar:** I skal træffe foranstaltninger, der understøtter medarbejdernes AI-færdigheder. Der er ikke krav om et bestemt kursus eller niveau.

- Pligten har gældt siden 2. februar 2025 og blev blødgjort i juli 2026 [24]. Dansk Standard har udgivet en vejledning om, hvad der forventes [25].

*Læs mere: afsnit 4.1*

### Må vi bruge AI til at sortere jobansøgninger?

**Kort svar:** Ja, men et menneske skal reelt træffe beslutningen, og ansøgerne skal informeres. Fra 2. december 2027 er det højrisiko-AI med skærpede krav.

- Afgørelser må som hovedregel ikke alene træffes automatisk [GDPR art. 22]. En automatisk score kan i sig selv være en automatisk afgørelse, hvis den i praksis er afgørende for udfaldet (EU-Domstolen, SCHUFA, C-634/21).
- **Pas på rollen:** Bruger I et generelt AI-værktøj, fx en chatbot, til at vurdere ansøgere, kan I selv blive udbyder af et højrisiko-system med alle udbyderens pligter [AI Act art. 25, stk. 1, litra c].

*Læs mere: afsnit 4.1, 4.2 og 11.1*

### Kan vi forhindre AI-selskaber i at træne på vores hjemmeside?

**Kort svar:** Ja, delvist. I kan tage et maskinlæsbart forbehold, fx i robots.txt. En tekst i vilkårene eller privatlivspolitikken er ikke nok ifølge Østre Landsret [9]. En blokering kan dog gøre jer mindre synlige i AI-søgninger.

*Læs mere: afsnit 6.3*

### Hvem ejer det, AI laver?

**Kort svar:** Ofte ingen. Efter dansk ret kan materiale, der alene er skabt af AI uden menneskelig kreativitet, ikke få ophavsret. Bruges AI som et værktøj, hvor mennesket træffer de kreative valg, kan resultatet være beskyttet [26].

- I USA står det fast, at værker skabt helt af AI ikke kan få ophavsret. Højesteret afviste at behandle sagen i marts 2026 [27].

*Læs mere: afsnit 11.3*

## Det offentlige

### Må kommunen eller en styrelse bruge AI i min sag?

**Kort svar:** Kun hvis myndigheden har lovhjemmel til at behandle oplysningerne på den måde, og afgørelsen ikke alene træffes automatisk. Forvaltningslovens regler om fx begrundelse gælder fortsat.

- Lovforslaget L 99 blev fremsat 11. november 2026 og skal give myndighederne et klarere grundlag for at bruge AI. Dataetisk Råd har kritiseret, at hjemlen er for bred [28][29].

*Læs mere: afsnit 5.6 og 7.4*

## 1.3 Kom i gang: fem ting at gøre nu

**For virksomheder**

- **Brug erhvervskonti** med databehandleraftale til alt, der indeholder personoplysninger eller fortrolige oplysninger (afsnit 6.4).
- **Skriv en kort AI-politik** med en liste over godkendte værktøjer, og oplær medarbejderne (afsnit 4.1 og 6.4).
- **Mærk deepfakes, og fortæl kunderne, når de taler med en chatbot.** Overvej at gå videre end loven kræver (afsnit 4.1 og 13.4).
- **Tjek brugen af AI over for medarbejdere og ansøgere:** Varsl kontrol, undgå forskelsbehandling, og forbered højrisiko-kravene fra december 2027 (afsnit 11.1 og 11.6).
- **Beslut, om AI-selskaber må træne på jeres hjemmeside,** og sæt robots.txt op derefter (afsnit 6.3).

**For privatpersoner**

- **Slå træning på dine samtaler fra** i dine AI-konti (afsnit 6.4 og 6.5).
- **Sig nej til træning hos Meta og LinkedIn,** hvis du ikke vil have dine opslag brugt (afsnit 6.2).
- **Lav og del ikke seksuelle AI-billeder af andre, og del ikke andre AI-billeder af personer uden samtykke.** Det kan straffes (afsnit 12.1).
- **Tjek AI'ens svar,** før du handler på dem – især om love, helbred og penge (afsnit 1.2).
- **Læg på, og ring tilbage** ved mistænkelige opkald. Stemmer kan efterlignes med AI (afsnit 12.2).

# 2. Oversigt: alle regler og rammer på én side

Tabellen er tænkt som et opslagsregister. Find det emne, du vil dykke ned i, og gå til afsnittet i kolonnen til højre. Farven viser, hvor bindende reglen er.

| Navn | Hvad gør den – helt kort | Status / bindende? | Afsnit |
|---|---|---|---|
| AI-forordningen (AI Act)<br>Forordning (EU) 2024/1689 | EU's lov om AI. Inddeler AI efter risiko: noget er forbudt, noget er højrisiko med mange krav, noget kræver gennemsigtighed. | Bindende lov – gælder direkte i DK, i etaper 2025–2028 | 4.1 |
| AI-omnibussen<br>Forordning (EU) 2026/1744 | Ændrer AI Act: udskyder højrisiko-krav, blødgør AI-kompetencekravet, nyt forbud mod "nudifier"-AI. | Bindende lov – i kraft 27. juli 2026 | 4.2 |
| GDPR (databeskyttelses-forordningen) + databeskyttelsesloven | Regler for behandling af personoplysninger – også når det sker med AI. | Bindende lov – siden 2018 | 5 |
| Data-omnibussen<br>COM(2025) 837 | Forslag om at ændre GDPR, bl.a. et særligt retsgrundlag for AI-træning. | Forslag – ikke vedtaget | 5.7 |
| EU-US Data Privacy Framework | Kommissionens afgørelse, der tillader overførsel af persondata til certificerede amerikanske virksomheder. | Bindende lov – gyldig, men anket til EU-Domstolen | 5.4 |
| Ophavsretslovens § 11 b (tekst- og datamining) | Tillader kopiering af indhold til datamining/AI-træning, medmindre ejeren har taget forbehold (opt-out). | Bindende lov – siden 7. juni 2023 | 6.1 |
| EDPB-udtalelse 28/2024 | EU-datatilsynenes fælles fortolkning af GDPR ved træning og brug af AI-modeller. | Frivillig/vejledende – men tilsynenes linje | 6.2 |
| NIS2 + NIS 2-loven<br>Direktiv (EU) 2022/2555, lov nr. 434/2025 | Krav til cybersikkerhed i samfundskritiske og vigtige sektorer. | Bindende lov – i DK siden 1. juli 2025 | 4.3 |
| Produktansvars-direktivet<br>Direktiv (EU) 2024/2853 | Gør software og AI til "produkter", så producenten kan holdes ansvarlig for skader. | Vedtaget – skal gælde fra 9. dec. 2026 | 4.4 |
| Dansk AI-lov, lov nr. 467/2025 | Udpeger danske tilsyn med AI Acts forbud og fastsætter bøder. | Bindende lov – siden 2. aug. 2025 | 7.1 |
| L 3 (AI-loven), 2026-27 | Ny samlet dansk AI-lov: tilsyn med højrisiko og gennemsigtighed, bøder, klageadgang. | Lovforslag – under behandling | 7.2 |
| L 49 (deepfakes), 2026-27 | Forbud mod at offentliggøre realistiske digitale efterligninger af personer uden samtykke. | Lovforslag – under behandling | 7.3 |
| Lov om offentlig AI-hjemmel<br>L 99 (2026-27) | Skal give kommuner og myndigheder lovgrundlag til at bruge AI med personoplysninger. | Lovforslag – fremsat 11. nov. 2026 | 7.4 |
| Årsregnskabslovens § 99 d (dataetik) | Store virksomheder skal redegøre for deres politik for dataetik, herunder AI. | Bindende lov – foreslået ophævet | 7.5 |
| Europarådets AI-konvention<br>CETS 225 | Første bindende internationale AI-traktat. Om menneskerettigheder, demokrati og retsstat. | Traktat – binder stater; ikke i kraft endnu (2 af 5 nødvendige ratifikationer) | 8.1 |
| UNESCO's anbefaling om AI-etik | Globale etiske værdier og principper vedtaget af 193 lande. | Frivillig – politisk forpligtelse | 8.2 |
| OECD's AI-principper | Fem principper for troværdig AI + fem anbefalinger til regeringer. Kilden til AI-definitionen. | Frivillig – anbefaling | 8.3 |
| G7 Hiroshima-processen | Principper og adfærdskodeks for dem, der udvikler avanceret AI. Rapportering via OECD. | Frivillig – kun for udviklere | 8.4 |

| Navn | Hvad gør den – helt kort | Status / bindende? | Afsnit |
|---|---|---|---|
| EU's adfærdskodeks for AI-modeller til almen brug (GPAI Code of Practice) | Frivilligt værktøj, så fx OpenAI, Google og Anthropic kan vise, at de lever op til AI Act. | Frivillig – men knyttet til bindende krav | 9.1 |
| CEN-CENELEC-standarder, fx EN 18286 | Tekniske standarder, der beskriver præcis hvordan man lever op til AI Act. | Frivillig – giver "formodning om overensstemmelse" | 9.2 |
| Dansk Standard / ISO/IEC 42001 | Dansk indgang til standarderne + international standard for AI-ledelsessystemer. | Frivillig | 9.2 |
| EU's etiske retningslinjer for troværdig AI (2019) + ALTAI | Syv etiske krav til troværdig AI og en gratis tjekliste til selvevaluering. | Frivillig – men grundlaget for AI Act | 13.2 |
| Dataetisk Råds anbefalinger | 8 anbefalinger om generativ AI i det offentlige + høringssvar om offentlig AI-hjemmel. | Frivillig – rådgivning | 9.3 |
| Markedsføringsloven | Forbyder vildledning, skjult reklame og falske anmeldelser – også når indholdet er lavet med AI | Bindende lov | 11.2 |
| Aftale om kontrolforanstaltninger (DA/LO) | Varsel senest 6 uger før nye kontrolforanstaltninger, fx AI-baseret kontrol af medarbejdere | Bindende for omfattede arbejdsgivere | 11.1 |
| Platformsdirektivet<br>Direktiv (EU) 2024/2831 | Regler om algoritmisk ledelse og gennemsigtighed i platformsarbejde | Vedtaget – dansk lov ventes fremsat feb. 2027 | 11.1 |
| Lov om forretningshemmeligheder<br>Lov nr. 309/2018 | Beskytter forretningshemmeligheder – men kun hvis de holdes hemmelige med rimelige foranstaltninger | Bindende lov | 11.5 |
| Straffeloven<br>bl.a. §§ 264 d, 264 e, 267 og 279 | Straf for deling af intime billeder uden samtykke (også AI-genererede), ærekrænkelser og bedrageri | Bindende lov – skærpet straf efter § 264 d fra 1. jan. 2027 | 12.1–12.2 |
| Dansk aldersgrænse for sociale medier | National aldersgrænse på 15 år for visse sociale medier | Lovforslag i høring – ventes i kraft 1. jul. 2027 | 12.4 |
| EU KIDS Act<br>COM(2026) 681 | Forslag om beskyttelse af børn online, bl.a. krav til AI-ledsagere og chatbots | Forslag – ikke vedtaget | 12.4 |
| Regler uden for EU (USA, Kina, Sydkorea, Japan, UK, FN) | Meget forskellige tilgange – fra ingen føderal lov i USA til stram kontrol i Kina. | Frivillig/varierer – se afsnit 14 | 14 |

| Farveforklaring |
|---|
| Grøn = bindende lov, der gælder nu |
| Gul = vedtaget, men gælder først senere |
| Orange = forslag, ikke vedtaget |
| Blå = traktat, binder stater |
| Grå = frivillig ramme, princip eller standard |

# 3. Forordning, direktiv, traktat, anbefaling – hvad er forskellen?

Det er her, de fleste bliver forvirrede. Ordene lyder ens, men har meget forskellig retskraft. Tabellen går fra mest til mindst bindende.

| Type | Hvad betyder det? | Eksempler | Skal virksomheder følge det? |
|---|---|---|---|
| EU-forordning | EU-lov, der gælder direkte i alle EU-lande fra den dato, der står i den. Der skal ikke laves en dansk lov først. Danmark laver kun supplerende regler, fx om tilsyn og bøder. | AI Act, AI-omnibussen, GDPR | Ja |
| EU-direktiv | EU-lov, der sætter et mål. Hvert land skal selv skrive det ind i en national lov inden en frist. Det er den danske lov, man følger. | NIS2 (→ NIS 2-loven), produktansvarsdirektivet | Ja – via den danske lov |
| Dansk lov | Vedtaget af Folketinget. | Lov nr. 467/2025, NIS 2-loven, databeskyttelsesloven | Ja |
| Lovforslag | Fremsat i Folketinget, men ikke vedtaget. Kan ændres eller falde bort, fx ved et valg. | L 3 (AI-loven), L 49 (deepfakes) | Nej – ikke endnu |
| International traktat / konvention | Aftale mellem stater. Binder kun de stater, der ratificerer den. Staten skal så sørge for, at dens egne love lever op til den. | Europarådets AI-konvention | Ikke direkte |
| Anbefaling / principper | Politisk aftale uden juridisk bindende kraft. Bruges som pejlemærke for lovgivning og politik. | UNESCO, OECD, G7 | Nej – frivilligt |
| Standard | Teknisk beskrivelse af, hvordan noget gøres. Frivillig, men en "harmoniseret standard" giver en formodning for, at man overholder loven. | EN 18286, ISO/IEC 42001 | Frivilligt – men i praksis vejen til at dokumentere overholdelse |
| Adfærdskodeks (code of practice) | Frivillige forpligtelser, som virksomheder kan skrive under på. | EU's GPAI-kodeks, G7-kodeks | Frivilligt |

**Vigtigt at forstå:** Når man i debatten hører, at noget "bare er en forordning", er det misvisende. En EU-forordning er den stærkeste form for EU-lov. AI Act er en forordning og gælder derfor direkte for danske virksomheder og myndigheder [1].

Det, der er "hensigter", er UNESCO-anbefalingen, OECD-principperne og G7-kodekset.

# 4. Bindende EU-lovgivning

## 4.1 AI-forordningen (AI Act) – forordning (EU) 2024/1689

### Hvad er det?

EU's fælles lov om kunstig intelligens. Den trådte i kraft 1. august 2024 og gælder i etaper frem til 2028. Formålet er at skabe klare regler for dem, der udvikler, sælger og bruger AI, og samtidig beskytte sundhed, sikkerhed og grundlæggende rettigheder [1].

### Hvad siger den? Risikopyramiden

Reglerne afhænger af, hvor stor risiko AI'en udgør. Det er forordningen selv, der på forhånd fastlægger risikoniveauerne – det er ikke en vurdering, den enkelte virksomhed laver fra bunden [1].

| Niveau | Hvad dækker det? | Hvad kræves? | Gælder fra |
|---|---|---|---|
| Forbudt AI (art. 5) | Fx skadelig manipulation, social scoring, følelsesgenkendelse på arbejdspladser og i uddannelse, ukritisk indsamling af ansigtsbilleder fra nettet. Nyt: AI der laver seksuelle billeder af personer uden samtykke og overgrebsmateriale med børn. | Må ikke bringes i omsætning, tages i brug eller anvendes. | 2. feb. 2025<br>(nyt forbud: 2. dec. 2026) |
| Højrisiko-AI | Fx AI til rekruttering og CV-sortering, eksamensbedømmelse, kreditvurdering, kritisk infrastruktur og sikkerhedskomponenter i produkter. | Risikostyring, dokumentation, logning, menneskeligt tilsyn, kvalitetsstyring, registrering m.m. | 2. dec. 2027 (bilag III)<br>2. aug. 2028 (bilag I, produkter) |
| Gennemsigtighed (art. 50) | Chatbots, AI-genereret indhold, deepfakes, følelsesgenkendelse. | Folk skal vide, at de taler med AI. Deepfakes skal oplyses. Syntetisk indhold skal mærkes maskinlæsbart. | 2. aug. 2026<br>(mærkning for eksisterende systemer: 2. dec. 2026) |
| Minimal risiko | Det meste andet AI, fx spamfiltre, stavekontrol. | Ingen særlige krav ud over AI-kompetencer (art. 4). | – |

Kilder: risikokategorier og datoer [1][4]; nyt forbud og mærkningsfrist [30].

### AI-modeller til almen brug (GPAI)

De store sprogmodeller (fx bag ChatGPT, Gemini og Claude) har deres egne regler, som har gældet siden 2. august 2025. Det er **EU-Kommissionen**, der fører tilsyn med dem – ikke danske myndigheder [1].

### Roller: hvem har pligterne?

Forpligtelserne afhænger af, hvilken rolle man har [1]:

- **Udbyder:** den, der udvikler eller får udviklet et AI-system og bringer det i omsætning eller tager det i brug under eget navn eller varemærke – også når det sker gratis [AI Act art. 3, nr. 3].
- **Idriftsætter:** den, der anvender et AI-system under sin myndighed – dog ikke til personlige, ikke-erhvervsmæssige formål [AI Act art. 3, nr. 4]. De fleste danske virksomheder er idriftsættere.
- **Importør, distributør, bemyndiget repræsentant og produktproducent.**

Rollen kan skifte. En idriftsætter bliver selv udbyder af et højrisiko-system, hvis den sætter sit eget navn eller varemærke på systemet, ændrer det væsentligt eller bruger et system – fx en generel chatbot – til et højrisiko-formål, som det ikke var beregnet til [AI Act art. 25, stk. 1].

### AI-kompetencer (art. 4) – efter omnibussen

Siden 2. februar 2025 har udbydere og idriftsættere haft pligt til at sørge for AI-kompetencer hos medarbejdere, der bruger AI [1]. Omnibussen har omskrevet artiklen fra 27. juli 2026: Nu skal man **"træffe foranstaltninger til at støtte udviklingen af AI-færdigheder"**, og der stilles ikke krav om et bestemt niveau hos den enkelte medarbejder. Pligten er altså blødere, men den er ikke afskaffet [24].

### Gennemsigtighed (art. 50) i praksis

- **Udbydere** skal sørge for, at folk får at vide, at de taler med en AI (fx en chatbot), og at syntetisk lyd, billede, video og tekst mærkes maskinlæsbart [AI Act art. 50, stk. 1–2].
- **Idriftsættere** skal oplyse, når de offentliggør deepfakes, og når AI-genereret tekst offentliggøres for at informere om emner af offentlig interesse – medmindre teksten er redaktionelt gennemgået af et menneske [AI Act art. 50, stk. 4].
- **Idriftsættere** af følelsesgenkendelse eller biometrisk kategorisering skal informere de berørte [AI Act art. 50, stk. 3].

⚠️ **Usikkert for chatbots på hjemmesider:** Hvis en virksomhed selv sætter en chatbot op på sin hjemmeside under eget navn, kan den efter omstændighederne blive betragtet som udbyder af AI-systemet. Det afhænger af den konkrete opsætning. Det sikre valg er altid tydeligt at skrive, at man taler med en AI.

### Bøder

Forordningens bødeloft [31]:

- Forbudt AI: op til 35 mio. euro eller 7 % af den globale årsomsætning – det højeste beløb gælder.
- Andre pligter, herunder gennemsigtighed og idriftsætternes pligter: op til 15 mio. euro eller 3 %.
- Forkerte oplysninger til myndigheder: op til 7,5 mio. euro eller 1 %.
- For små og mellemstore virksomheder gælder det **laveste** af de to beløb [31].

### Hvem gælder det IKKE for?

Forordningen gælder ikke for privatpersoner, der bruger AI til rent personlige, ikke-erhvervsmæssige formål [AI Act art. 2, stk. 10]. Den gælder heller ikke for AI, der kun bruges til militære formål, forsvar eller national sikkerhed, eller for videnskabelig forskning, før systemet bringes på markedet [AI Act art. 2].

## 4.2 AI-omnibussen – forordning (EU) 2026/1744

En ændringsforordning til AI Act. Europa-Parlamentet vedtog den 16. juni 2026, Rådet 29. juni 2026, og den har været i kraft siden 27. juli 2026 [4]. De vigtigste ændringer:

- Højrisiko-krav udskudt: fra 2. august 2026 til **2. december 2027** for selvstændige systemer (bilag III) og fra 2. august 2027 til **2. august 2028** for AI i produkter (bilag I) [4].
- Art. 4 om AI-kompetencer omskrevet og blødgjort (se 4.1) [24].
- Nyt forbud mod AI, der laver seksuelle billeder af personer uden samtykke og overgrebsmateriale med børn, fra **2. december 2026** [30].
- Overgangsperiode til 2. december 2026 for den maskinlæsbare mærkning af syntetisk indhold i systemer, der allerede var på markedet før 2. august 2026 [30].

**Hvad blev IKKE udskudt?** Forbuddene, AI-kompetencekravet, reglerne for GPAI-modeller og gennemsigtighedskravene gælder fortsat som planlagt [4].

**Pas på ældre materiale:** Meget dansk materiale skrevet før sommeren 2026 har forkerte datoer for højrisiko. Digitaliseringsstyrelsens FAQ var 21. november 2026 opdateret med 2. december 2027 for bilag III, men angav ét sted stadig 2. august 2027 for AI i produkter (bilag I), hvor den rigtige dato er 2. august 2028 [32].

## 4.3 NIS2 og den danske NIS 2-lov

**Hvad er det?** EU's direktiv om cybersikkerhed (EU) 2022/2555, gennemført i Danmark med lov nr. 434 af 6. maj 2025, som trådte i kraft 1. juli 2025 [33]. Det er ikke en AI-lov, men den gælder også for de AI-systemer, som omfattede virksomheder og myndigheder bruger.

**Hvem gælder det for?**

- Offentlige og private enheder i 18 sektorer, hvoraf 11 er særligt kritiske, fx energi, transport, sundhed, vand, digital infrastruktur og offentlig forvaltning [33].
- Som hovedregel mellemstore og store virksomheder (mindst 50 ansatte eller en årsomsætning og balance over 10 mio. euro). Visse typer virksomheder er omfattet uanset størrelse. Små virksomheder er normalt ikke omfattet, men kan møde kravene som leverandører til omfattede virksomheder [33].
- Omfattede virksomheder skulle selv registrere sig på virk.dk senest 1. oktober 2025 [33].

**Hvad kræves?** Risikostyring, hændelseshåndtering, backup og driftskontinuitet, sikkerhed i leverandørkæden og underretning ved væsentlige hændelser. Ledelsen skal godkende og føre tilsyn med sikkerhedsforanstaltningerne og kan holdes ansvarlig [33].

**Bøder:** NIS2-direktivet kræver bødelofter på mindst 10 mio. euro eller 2 % af den globale årsomsætning for væsentlige enheder og mindst 7 mio. euro eller 1,4 % for vigtige enheder [NIS2 art. 34][34]. I Danmark udmåles bøderne af domstolene.

⚠️ **Usikkert:** Om og i hvilket omfang kommuner er omfattet, afhænger af nærmere regler. Tjek Styrelsen for Samfundssikkerheds vejledning om anvendelsesområdet, som har et afsnit om kommuner [33].

## 4.4 Produktansvarsdirektivet – direktiv (EU) 2024/2853

Direktivet gør software og AI-systemer til "produkter", så den, der sætter dem på markedet, kan holdes objektivt ansvarlig for skader. Det skal være gennemført i national lov senest 9. december 2026 og gælder for produkter, der sættes på markedet efter denne dato [35].

⚠️ **Usikkert:** Den danske lov er fremsat som L 32 (forslag til lov om produktansvar). 2. og 3. behandling er planlagt til 1. og 3. december 2026, og loven skal efter planen træde i kraft 9. december 2026 [36]. Den var ikke vedtaget 21. november 2026.

### 4.5 Andre EU-regler, der rører AI: Data Act og DSA

**Dataforordningen (Data Act), forordning (EU) 2023/2854,** gælder fra 12. september 2025. Den giver brugere ret til data fra forbundne produkter og gør det lettere at skifte cloud-udbyder. Gebyrer for at skifte skal være væk fra 12. januar 2027 [37]. Reglerne om skift gælder også cloud- og SaaS-tjenester – det kan omfatte AI-tjenester, man køber i skyen (⚠️ ikke undersøgt nærmere i dette dokument).

**Forordningen om digitale tjenester (DSA), forordning (EU) 2022/2065,** stiller krav til onlineplatforme og søgemaskiner. Kommissionen udpegede 31. august 2026 ChatGPT som en "meget stor onlinesøgemaskine" – som den første AI-chatbot. Det giver bl.a. krav om risikovurdering, gennemsigtighed og revision [38]. Det er OpenAI, der har pligterne, ikke brugerne.

## 5. Persondata og GDPR – sådan påvirker det jeres brug af AI

GDPR er ikke en AI-lov, men det er den lov, der i praksis påvirker den daglige brug af AI mest. Hver gang en prompt, et dokument eller en fil indeholder oplysninger om en person, gælder GDPR. Det gør den, uanset om værktøjet hedder ChatGPT, Claude, Copilot eller noget fjerde.

### 5.1 Hvad er GDPR og databeskyttelsesloven?

Databeskyttelsesforordningen (EU) 2016/679 gælder direkte i Danmark og suppleres af den danske databeskyttelseslov. **Datatilsynet** fører tilsyn. GDPR gælder for virksomheder, foreninger og offentlige myndigheder, men ikke for privatpersoners rent personlige aktiviteter [GDPR art. 2, stk. 2, litra c].

### 5.2 De syv grundprincipper – oversat til AI

| Princip [GDPR art. 5] | Hvad betyder det, når I bruger AI? |
|---|---|
| Lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed | I skal have et lovligt grundlag for at bruge oplysningerne, og de berørte skal kunne se, at deres data bruges med AI (oplysningspligt, art. 13–14). |
| Formålsbegrænsning | Oplysninger, der er indsamlet til ét formål (fx kundeservice), må ikke uden videre bruges til et andet (fx at træne en model). |
| Dataminimering | Kun de oplysninger, der er nødvendige. Fjern navne, CPR-numre og andre identifikatorer fra prompts, når det kan lade sig gøre. |
| Rigtighed | AI kan "hallucinere". Oplysninger om personer, som AI har produceret, skal kontrolleres, før de bruges. |
| Opbevaringsbegrænsning | Vær opmærksom på, hvor længe AI-leverandøren gemmer jeres chats og filer. |
| Integritet og fortrolighed | Sikkerheden skal være i orden: adgangsstyring, kryptering, ingen deling af fortrolige data i forbrugerværktøjer. |
| Ansvarlighed | I skal kunne dokumentere, at I overholder reglerne: politik for AI-brug, liste over godkendte værktøjer, databehandleraftaler, evt. konsekvensanalyse. |

### 5.3 Roller: dataansvarlig og databehandler

- **Den dataansvarlige** er den, der bestemmer, hvorfor og hvordan oplysningerne behandles. Når jeres virksomhed bruger AI til arbejdsopgaver, er det som udgangspunkt jer.
- **Databehandleren** behandler oplysningerne på jeres vegne og efter jeres instruks. En AI-leverandør med en erhvervsaftale er typisk databehandler.
- **Databehandleraftalen** er lovpligtig, når en leverandør behandler personoplysninger for jer [GDPR art. 28]. Den skal bl.a. sikre, at leverandøren kun bruger data efter jeres instruks – og altså ikke til at træne egne modeller.

**Det vigtigste skel i praksis:** Når en AI-leverandør bruger jeres samtaler til at træne sine egne modeller, bruger leverandøren data til sit **eget** formål. Så er den ikke længere bare jeres databehandler. Det er grunden til, at forbrugerkonti, hvor der trænes på data, er et problem, når der arbejdes med personoplysninger. Se afsnit 6.4.

## 5.4 Overførsel til USA og andre lande uden for EU

De fleste store AI-tjenester er amerikanske. Personoplysninger må kun overføres til lande uden for EU/EØS, hvis der er et gyldigt overførselsgrundlag [GDPR kap. V].

- **EU-US Data Privacy Framework (DPF)** er Kommissionens afgørelse fra juli 2023, der tillader overførsel til certificerede amerikanske virksomheder. EU-Rettens første instans afviste et søgsmål mod den 3. september 2025. Afgørelsen er anket til EU-Domstolen (sag C-703/25 P), og ankesagen verserer [39].
- Hvis DPF falder, som de to tidligere ordninger (Safe Harbor og Privacy Shield) gjorde, skal virksomheder bruge andre grundlag, typisk EU's standardkontraktbestemmelser. Det er en god idé at tjekke, at jeres databehandleraftaler også indeholder dem.

## 5.5 Følsomme oplysninger, CPR-numre og automatiske afgørelser

- **Følsomme oplysninger** – fx helbred, etnisk oprindelse, religion, fagforening, seksuel orientering – har et skærpet beskyttelsesniveau [GDPR art. 9]. De bør som hovedregel ikke i generelle AI-værktøjer.
- **CPR-numre** har særlige regler i den danske databeskyttelseslov og bør aldrig i en prompt.
- **Automatiske afgørelser:** Personer har ret til ikke at være underlagt en afgørelse, der alene er truffet automatisk, hvis den har retsvirkning eller tilsvarende betydning for dem [GDPR art. 22]. AI som beslutningsstøtte med et menneske, der reelt tager stilling, er noget andet.
- **Konsekvensanalyse (DPIA):** Skal laves, når behandlingen sandsynligvis indebærer høj risiko, fx ved ny teknologi kombineret med store mængder personoplysninger [GDPR art. 35]. KL har udgivet en skabelon og et risikokatalog til DPIA for AI-løsninger [40].

## 5.6 Særligt for det offentlige

Offentlige myndigheder må kun behandle personoplysninger til de opgaver, de har lovhjemmel til. Datatilsynet har derfor peget på manglende hjemmel til at udvikle AI-løsninger i kommunerne. Datatilsynet udgav i oktober 2023 en vejledning om offentlige myndigheders brug af AI [41]. Se også lovforslaget L 99 i afsnit 7.4.

## 5.7 Kan GDPR blive ændret? Data-omnibussen

Kommissionen foreslog 19. november 2025 ændringer af GDPR, bl.a. et særligt grundlag for at bruge personoplysninger til udvikling af AI. Rådet vedtog sin forhandlingsposition 21. oktober 2026, men Europa-Parlamentet har ikke vedtaget sin. **Intet af det er lov endnu – GDPR gælder uændret** [42].

## 5.8 Bøder

Op til 20 mio. euro eller 4 % af den globale årsomsætning [GDPR art. 83]. I Danmark udsteder Datatilsynet ikke selv bøder; sager sendes til politiet og afgøres ved domstolene.

### 5.9 Tilsynssager mod AI-selskaber

Datatilsynene i EU har allerede brugt GDPR over for AI-selskaber. To eksempler:

- **Replika (Italien):** Det italienske datatilsyn gav i april 2025 virksomheden bag chatbotten Replika en bøde på 5 mio. euro, bl.a. for manglende retsgrundlag, mangelfuld privatlivspolitik og manglende aldersverifikation [43].
- **OpenAI (Italien):** Det italienske datatilsyn gav OpenAI en bøde på 15 mio. euro for ChatGPT. En domstol i Rom annullerede 18. marts 2026 bøden og påbuddet om en oplysningskampagne, fordi kompetencen var overgået til det irske datatilsyn, efter at OpenAI havde fået EU-hovedsæde i Irland; retten tog ikke stilling til, om GDPR var overtrådt [44][105]. Sagen viser, at det er tilsynet i det land, hvor selskabet har sit EU-hovedsæde, der fører sagen.
- Se også afsnit 6.2 om det irske datatilsyns indgreb over for Meta og LinkedIn.

## 6. Træningsdata: fra AI-selskaberne til den enkelte bruger

Spørgsmålet "hvad må AI trænes på?" har fire lag. Det øverste handler om AI-selskaberne, det nederste om den enkelte medarbejder, der skriver en prompt. Reglerne er forskellige på hvert lag. Afsnit 6.6 samler status for de vigtigste retssager.

| Lag | Hvem | Hvilke regler | Afsnit |
|---|---|---|---|
| 1 | AI-selskaberne, der træner modellerne (OpenAI, Anthropic, Google, Meta m.fl.) | Ophavsret (tekst- og datamining), AI Act art. 53, GDPR | 6.1–6.2 |
| 2 | Dem, der ejer indholdet (medier, forfattere, virksomheder med hjemmesider) | Ret til at tage forbehold (opt-out) | 6.3 |
| 3 | Virksomheder og myndigheder, der bruger AI | GDPR: databehandleraftale, valg af licens, intern politik | 6.4 |
| 4 | Den enkelte medarbejder og privatperson | Indstillinger, sund fornuft, virksomhedens retningslinjer | 6.5 |

### 6.1 Lag 1: Hvad må AI-selskaberne træne på? Ophavsretten

**Reglen om tekst- og datamining.** EU's ophavsretsdirektiv fra 2019 (DSM-direktivet) indførte en undtagelse, der tillader tekst- og datamining. I Danmark står den i **ophavsretslovens § 11 b**, som trådte i kraft 7. juni 2023 [45][7]. Den betyder:

- Man må lave kopier af værker, man har **lovlig adgang** til, med henblik på tekst- og datamining …
- … **medmindre** rettighedshaveren udtrykkeligt har taget forbehold på passende vis – det, der i daglig tale kaldes "opt-out" [7].
- § 11 c giver en bredere adgang for forskning [7].
- **Hvad dækker undtagelsen ikke?** § 11 b giver kun lov til at foretage udtræk og fremstille eksemplarer til selve analysen, og kopierne må kun opbevares, så længe det er nødvendigt [ophavsretsloven § 11 b, stk. 2–3]. Den giver ikke ret til at offentliggøre eller videresælge indholdet. Vil I selv hente data fra andres hjemmesider, kan andre regler også have betydning, fx GDPR og hjemmesidens vilkår (⚠️ ikke undersøgt nærmere i dette dokument).

**Er AI-træning det samme som tekst- og datamining?** Det har været omdiskuteret [45]. AI Act art. 53, stk. 1, litra c, forudsætter dog, at reglerne om tekst- og datamining også gælder for træning af AI-modeller, og mange læser det sådan [46]. Spørgsmålet afgøres i sidste ende af domstolene. EU-Domstolens generaladvokat har i sit forslag til afgørelse i sagen Like Company mod Google (C-250/25) fra 3. november

2026 peget på, at træning af sprogmodeller som udgangspunkt er omfattet af undtagelsen. Forslaget er ikke bindende, og dommen afventes [10].

**Hvad kræver AI Act af AI-selskaberne?** Udbydere af AI-modeller til almen brug skal [AI Act art. 53, stk. 1, litra c–d]:

- have en politik for at overholde EU's ophavsret, herunder respektere opt-out,
- offentliggøre et resumé af de data, modellen er trænet på, efter en skabelon fra Kommissionen. Skabelonen blev offentliggjort 24. juli 2025 og kræver bl.a., at udbyderen beskriver, hvordan opt-outs er blevet respekteret [14].

EU's frivillige GPAI-kodeks uddyber det: kun lovligt tilgængeligt indhold, respekt for maskinlæsbare opt-outs (fx robots.txt), forebyggelse af krænkende output og en klageordning [47].

**Kritik:** Rettighedshavere mener, at skabelonen ikke giver nok indsigt, og at der ikke er nogen uafhængig kontrol af, om opt-outs faktisk bliver respekteret [14].

**Retssager:** DPCMO sagsøgte i februar 2026 OpenAI ved Københavns Byret. Ifølge DPCMO er danske nyhedsartikler brugt til at træne ChatGPT frem til mindst sommeren 2024, og ChatGPT gengiver artikler. OpenAI afviser påstandene. Sagen er ikke afgjort [8][18]. Se afsnit 6.6.

**Dansk politik:** Kulturministeriets ekspertgruppe om ophavsret og AI anbefalede i september 2025, at Danmark arbejder for, at tekst- og datamining skal kræve rettighedshaverens udtrykkelige samtykke i stedet for opt-out [46]. Det er en anbefaling, ikke lov.

**EU-politik:** Europa-Parlamentet vedtog 10. marts 2026 en resolution, der bl.a. kræver rimelig betaling til rettighedshaverne og en reel og velfungerende mulighed for at holde indhold ude af AI-brug. En resolution er ikke lov [48].

## 6.2 Lag 1: Hvad må AI-selskaberne træne på? Persondata

Når træningsdata indeholder personoplysninger – fx tekster hentet fra nettet med navne og billeder – gælder GDPR. Det Europæiske Databeskyttelsesråd (EDPB) har i udtalelse 28/2024 fra december 2024 sagt [15]:

- **En AI-model er ikke automatisk anonym**, selvom den er trænet på data. Det skal vurderes konkret, om personoplysninger kan trækkes ud af modellen.
- **Legitim interesse kan være et lovligt grundlag** for at udvikle og bruge AI-modeller, men kun hvis en tretrinstest viser, at behandlingen er nødvendig og ikke vejer tungere end de berørtes rettigheder. Fx kan pseudonymisering, åbenhed og mulighed for opt-out tale for det.
- **Ulovlig træning kan smitte af på brugen.** Hvis en model er trænet på ulovligt behandlede personoplysninger, kan det få betydning for, om det er lovligt at bruge den – også for andre end dem, der trænede den.

**I praksis: Meta og LinkedIn.** To store tjenester træner allerede på europæiske brugeres data med legitim interesse som grundlag:

- **Meta** begyndte 27. maj 2025 at træne sine AI-modeller på offentlige opslag og kommentarer fra voksne brugere i EU, efter at det irske datatilsyn havde gennemgået planen. Brugerne kunne gøre indsigelse via en formular [49].
- **LinkedIn** begyndte 3. november 2025 at bruge data fra medlemmer i EU til at træne AI. Medlemmerne kan slå det fra under indstillingen "Data for Generative AI Improvement". Det irske datatilsyn fik LinkedIn til at forbedre bl.a. information til brugerne og dokumentationen for afvejningen [50].
- Retten til at gøre indsigelse følger af GDPR art. 21. Det er uklart, om en indsigelse har virkning for data, der allerede er brugt til træning [49].

Data-omnibussen (se 5.7) kan ændre reglerne for AI-træning, men er ikke vedtaget [42].

## 6.3 Lag 2: Ejer I indholdet? Så kan I tage forbehold

Virksomheder, foreninger og andre, der har tekster, billeder eller andet indhold på nettet, kan bruge § 11 b til at tage forbehold mod tekst- og datamining [7]. For indhold, der er offentligt tilgængeligt online, skal forbeholdet ifølge DSM-direktivets art. 4, stk. 3, og betragtning 18 være maskinlæsbart, fx:

- regler i **robots.txt**, der blokerer AI-crawlere,
- maskinlæsbare TDM-forbehold i metadata,
- en erklæring i hjemmesidens vilkår – men kun som supplement (se nedenfor).

⚠️ **Usikkert:** Hverken EU-Domstolen eller Højesteret har afgjort, præcis hvilke forbehold der er "passende". Kommissionens liste over godkendte protokoller var ifølge de tilgængelige kilder ikke offentliggjort i november 2026 [51]. En blokering af AI-crawlere kan samtidig gøre virksomheden mindre synlig i AI-søgninger. Det er en afvejning, ikke et entydigt råd.

## 6.4 Lag 3: Virksomheden – licenser, databehandleraftale og politik

Her er det afgørende skel mellem **forbrugerkonti** og **erhvervskonti**. Tabellen viser de fire store leverandørers egne vilkår.

| Leverandør og plan | Trænes der på jeres data? | Databehandleraftale | Kilde |
|---|---|---|---|
| OpenAI – ChatGPT Free, Plus, Pro (forbruger) | Ja, som standard. Kan slås fra under Data Controls. | Nej – forbrugervilkår | [5] |
| OpenAI – ChatGPT Business (tidl. Team), Enterprise, Edu og API | Nej, som standard. Kun hvis I aktivt tilvælger det. | Ja – tilgængelig | [5] |
| Anthropic – Claude Free, Pro, Max (forbruger) | Ja, hvis brugeren har valgt det ("Help improve Claude"). Data gemmes i 5 år med træning slået til og 30 dage uden. | Nej – forbrugervilkår | [6] |
| Anthropic – Claude Team, Enterprise og API (erhverv) | Nej. | Ja – del af de kommercielle vilkår | [6] |
| Microsoft – Copilot på privat Microsoft-konto (forbruger, også Microsoft 365 Personal/Family) | Ældre app: Ja, med mulighed for fravalg; samtaler gemmes som standard i 18 måneder (Microsofts egen FAQ). Ny app (fra 18. aug. 2026): ifølge en sekundær kilde trænes der ikke på prompts – ⚠️ ikke bekræftet på Microsofts egen side. | Nej – forbrugervilkår | [52] |
| Microsoft – Microsoft 365 Copilot og Copilot Chat med arbejdskonto (Entra ID) | Nej. Prompts, svar og data fra Microsoft Graph bruges ikke til at træne basismodellerne ("Enterprise Data Protection"). | Ja – Microsofts Data Protection Addendum; Microsoft er databehandler | [53] |
| Google – Gemini-appen på privat Google-konto (forbruger, også betalt Google One/AI-abonnement) | Ja, medmindre træning er slået fra under "Gemini History". Et udsnit af samtalerne læses af menneskelige bedømmere, og gennemgåede samtaler kan gemmes i op til 3 år. Med historikken slået fra gemmes samtaler i omkring to måneder og bruges ikke til træning (Googles Privacy Hub, opdateret 19. nov. 2026). | Nej – forbrugervilkår | [54] |
| Google – Gemini i Google Workspace (erhverv/uddannelse) og betalt Gemini API | Nej. Bruges ikke til træning eller menneskelig gennemgang uden organisationens tilladelse. (For det gratis API-niveau gælder andre vilkår – ⚠️ ikke bekræftet; tjek Googles API-vilkår.) | Ja – Workspace/Cloud-databehandlervilkår | [54] |

**Bemærk:** Et betalt abonnement som ChatGPT Plus, Claude Pro, Microsoft 365 Personal eller et Google AI-abonnement på en privat konto er stadig en **forbrugerkonto**. Prisen ændrer ikke på databeskyttelsen – det gør typen af aftale og den konto, man er logget ind med [5][6][53][54]. Hos Microsoft er det afgørende, om man er logget ind med sin **arbejdskonto** [53].

⚠️ **Usikkert:** Vilkårene ændrer sig. Tabellen er baseret på leverandørernes vilkår, som de var beskrevet i 2025–2026. Tjek altid leverandørens aktuelle vilkår, før I lægger personoplysninger eller fortrolige data i et værktøj. Googles og Microsofts egne privatlivssider er tjekket 21. november 2026 [106][107]. Kun oplysningen om Microsofts nye Copilot-app bygger på en sekundær kilde.

### Tjekliste for virksomheden

1. **Vælg erhvervslicenser** (team/business/enterprise/API) til alt arbejde, der kan indeholde personoplysninger eller fortrolige oplysninger.
2. **Indgå eller accepter databehandleraftalen** fra leverandøren, og gem den [GDPR art. 28].
3. **Tjek overførselsgrundlaget** til USA: Er leverandøren certificeret under DPF, og/eller indeholder aftalen standardkontraktbestemmelser? [39]
4. **Lav en positivliste** over godkendte AI-værktøjer. Digitaliseringsstyrelsen foreslår at overveje en sådan liste [55].
5. **Skriv en kort AI-politik:** hvad må man, hvad må man ikke, hvilke data må aldrig i en prompt.
6. **Oplær medarbejderne** – det opfylder også AI Acts krav om AI-kompetencer (afsnit 4.1).
7. **Vurder, om der skal laves en DPIA**, hvis AI bruges på personoplysninger i større omfang (afsnit 5.5).
8. **Opdater privatlivspolitikken**, hvis I bruger AI på kunders eller medarbejderes oplysninger.

## 6.5 Lag 4: Den enkelte bruger

### Som medarbejder

- Brug den konto, arbejdspladsen har godkendt – **ikke din private konto** til arbejdsopgaver.
- Læg ikke personoplysninger, CPR-numre, helbredsoplysninger, kundedata eller forretningshemmeligheder i et værktøj, der ikke er godkendt til det.
- Anonymisér eller pseudonymisér, når det kan lade sig gøre: "kunde A" i stedet for et navn.
- Kontrollér AI'ens svar, før du bruger dem – især når de handler om personer.
- Oplys, når du offentliggør AI-genereret indhold, hvis reglerne i AI Act art. 50 kræver det (afsnit 4.1).

### Som privatperson

- Dine private samtaler er ikke omfattet af GDPR's regler for dig selv, men leverandøren skal overholde GDPR over for dig.
- Tjek dine indstillinger: Hos både OpenAI og Anthropic kan du på forbrugerkonti selv slå træning på dine samtaler fra [5][6].
- Slettede samtaler bruges ikke til fremtidig træning hos Anthropic [6].
- Du har ret til indsigt i og sletning af dine oplysninger hos leverandøren [GDPR art. 15 og 17].
- Del ikke andres personoplysninger eller billeder i AI-værktøjer uden grund – og hvis L 49 vedtages, må du ikke offentliggøre deepfakes af andre uden samtykke (afsnit 7.3).

## 6.6 Retssager om AI-træning – status november 2026

Retssagerne er ved at tegne grænserne. Tabellen viser de vigtigste for danske forhold. Afgørelser fra andre lande gælder ikke i Danmark, men danske domstole henviser til dem [56].

| Sag | Domstol og status | Hvad blev afgjort eller påstået? |
|---|---|---|
| Like Company mod Google (C-250/25) | EU-Domstolen. Generaladvokatens forslag 3. nov. 2026. Dommen afventes. | Træning af sprogmodeller er som udgangspunkt omfattet af reglen om tekst- og datamining. En chatbots svar kan krænke udgiverens rettigheder, hvis artiklen er hentet ved at omgå fx betalingsmur eller blokering, eller hvis svaret gengiver artiklen så tydeligt, at læseren ikke behøver originalen. Ikke bindende [10]. |
| Kneschke mod LAION (Tyskland) | LG Hamburg 27. sep. 2024 og OLG Hamburg 10. dec. 2025. Bundesgerichtshof (I ZR 281/25) har planlagt at afsige afgørelse 17. dec. 2026 ⚠️ | At bygge et datasæt til AI-træning var lovlig tekst- og datamining. Fotografens forbehold i naturligt sprog var ikke maskinlæsbart. BGH kan vælge at forelægge spørgsmål for EU-Domstolen [57]. |
| GEMA mod OpenAI (Tyskland) | LG München I, 11. nov. 2025. Ikke endelig. | Når sangtekster er "husket" i modellen og kan hentes frem med enkle prompts, er det en eksemplarfremstilling, som tekst- og datamining-reglen ikke dækker. OpenAI blev bl.a. dømt til at stoppe og betale erstatning [58]. |
| GEMA mod Suno (Tyskland) | LG München I, 31. jul. 2026. | AI-musiktjenesten Suno blev dømt for ulovlig brug af ophavsretligt beskyttet musik [58]. |
| BoligPortal mod ReData (Danmark) | Sø- og Handelsretten 22. okt. 2025; Østre Landsret 12. maj 2026 (U.2026.3755Ø). | Sagen handlede om scraping af boligannoncer, ikke AI. Forbeholdet i privatlivspolitikken var ikke maskinlæsbart, så det midlertidige forbud blev ophævet. Landsretten henviste til både LAION-sagen og den hollandske HowardsHome-sag [9][56]. |
| DPG Media m.fl. mod HowardsHome (Holland) | Gerechtshof Amsterdam, 20. okt. 2026. | En nyhedsovervågningstjeneste krænkede mediernes rettigheder. Undtagelsen for tekst- og datamining dækker kun kopiering, ikke offentliggørelse af indholdet [59]. |
| Getty Images mod Stability AI (Storbritannien) | High Court, 4. nov. 2025. Tilladelse til appel ⚠️ | Modellen Stable Diffusion indeholder ikke kopier af billederne og er derfor ikke en "krænkende kopi". Kravet om selve træningen blev opgivet, fordi træningen foregik uden for Storbritannien. Getty fik delvist medhold om varemærker [60]. |
| DPCMO mod OpenAI (Danmark) | Københavns Byret, anlagt 27. feb. 2026. Verserer. | Påstand: OpenAI har trænet på danske nyhedsmedier frem til mindst sommeren 2024 og gengiver artikler. OpenAI afviser [8][18]. |
| Koda mod Suno (Danmark) | Københavns Byret, anlagt 4. nov. 2025. Verserer. | Påstand: Suno har trænet på dansk musik uden tilladelse og betaling og gjort værkerne tilgængelige [17]. |
| Flere sager i USA | Forlig og afgørelser 2025–2026. | Bartz mod Anthropic endte i forlig på 1,5 mia. dollar [16]. En appeldomstol afviste 29. sep. 2026 fair use i Thomson Reuters mod Ross (ikke-generativ AI). I New York Times mod OpenAI er fair use ikke afgjort [61]. |

**Hvad betyder det?** Billedet er ikke entydigt. I EU peger flere afgørelser på, at selve træningen ofte er lovlig tekst- og datamining, når der ikke er et gyldigt forbehold. Men en model, der kan gengive beskyttede værker, og svar, der erstatter originalen, kan krænke ophavsretten. Og et forbehold skal være maskinlæsbart [9][10][58][57].

# 7. Dansk lovgivning og lovforslag

## 7.1 Lov nr. 467 af 14. maj 2025 – den gældende danske AI-lov

Loven supplerer AI Act. Den har været i kraft siden 2. august 2025 og handler kun om tilsyn med de **forbudte** former for AI [62]:

- **Digitaliseringsstyrelsen** er centralt kontaktpunkt, bemyndigende myndighed og tilsyn med de fleste forbud.
- **Datatilsynet** fører tilsyn med to af forbuddene (forudsigelse af kriminalitet ud fra profilering og biometrisk kategorisering).
- **Domstolsstyrelsen** fører tilsyn med domstolenes administrative brug af AI.

## 7.2 L 3 (2026-27) – den nye AI-lov

Et bredere lovforslag, L 111, blev fremsat 18. februar 2026, men bortfaldt ved folketingsvalget 24. marts 2026, som blev udskrevet 26. februar 2026 [63]. Regeringen har genfremsat det som **L 3**. Det blev fremsat 7. oktober 2026 af forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren [13].

Forslaget skal [13]:

- erstatte lov nr. 467,
- give markedsovervågningsmyndighederne beføjelser til fx at kræve oplysninger og lave kontrolundersøgelser,
- fastsætte bøder,
- indføre regler om tilsyn med højrisiko-AI og gennemsigtighedskravene.

Første behandling var 5. november 2026. Anden og tredje behandling er planlagt til 8. og 10. december 2026 [13].

⚠️ **Usikkert:** Datoerne er bekræftet i Folketingets åbne data 21. november 2026 [110], men tidsplanen kan ændre sig. Det er ikke afklaret, hvilke myndigheder der skal føre tilsyn med de enkelte højrisiko-områder [13]. Tjek ft.dk for den aktuelle status.

## 7.3 L 49 (2026-27) – beskyttelse mod deepfakes

Ændring af ophavsretsloven, fremsat 8. oktober 2026 af kulturminister Zenia Stampe. Den foreslås at træde i kraft **1. januar 2027**. En tidligere version bortfaldt ved valget [11]. Første behandling var 22. oktober 2026; anden og tredje behandling er planlagt til 1. og 3. december 2026 [110].

- Det bliver ulovligt at gøre realistiske, digitalt genererede efterligninger af en persons personlige, fysiske kendetegn – fx udseende og stemme – tilgængelige for offentligheden uden samtykke. Det er den, der offentliggør, der skal bevise samtykket [11].
- Det er ikke ulovligt at lave en deepfake eller dele den privat, fx til en privat fest [11].
- Karikatur, satire, parodi, magtkritik og samfundskritik er undtaget, medmindre det er misinformation, der konkret kan skabe alvorlig fare [11].
- Beskyttelsen varer til 50 år efter personens død. Overtrædelser håndteres civilretligt, fx ved krav om at få materialet fjernet [11]. Reglen er ikke strafbelagt – men straffelovens § 264 e kan allerede i dag ramme deling af manipuleret materiale (afsnit 12.1).

## 7.4 L 99 (2026-27) – offentlige myndigheders brug af AI

Regeringen fremsatte 11. november 2026 lovforslag L 99 om offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger. Det giver en generel hjemmel til at bruge AI som beslutningsstøtte, herunder profilering, men ikke til fuldt automatiske afgørelser. 1. behandling er planlagt til 3. december 2026, og loven foreslås at træde i kraft 1. februar 2027 [64][29].

⚠️ **Usikkert:** Lovforslaget kan blive ændret under behandlingen i Folketinget. Tjek status på ft.dk.

### 7.5 Redegørelse for dataetik i årsrapporten (årsregnskabslovens § 99 d)

Store virksomheder (regnskabsklasse C stor og D) skal siden regnskabsåret 2021 fortælle om deres politik for dataetik – herunder brug af AI – eller forklare, hvorfor de ikke har en ("følg eller forklar") [65].

⚠️ **Usikkert – dataetik-redegørelsen:** Lovforslag L 7 (2026-27) om forenkling af bæredygtighedsrapporteringen, fremsat 7. oktober 2026, vil ophæve kravet om redegørelse for dataetik for regnskabsår, der begynder 1. januar 2026 eller senere [66][67]. Forslaget var ikke vedtaget 21. november 2026; anden og tredje behandling er planlagt til 26. november og 1. december 2026 [110].

## 8. Internationale aftaler og principper

### 8.1 Europarådets rammekonvention om AI (CETS 225)

**Hvad er det?** Verdens første juridisk bindende internationale traktat om AI. Den handler om, at AI skal respektere menneskerettigheder, demokrati og retsstaten. Den blev åbnet for underskrift i Vilnius 5. september 2024 [2]. Europarådet er ikke en del af EU; det er den organisation, der også står bag Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

**Hvem binder den?** Staterne – ikke virksomhederne direkte. Den gælder for offentlige myndigheder og private, der handler på deres vegne. For den øvrige private sektor kan hvert land selv vælge, om det vil anvende konventionen direkte eller håndtere risiciene på anden måde. National sikkerhed og forsvar er undtaget [2].

**Status:** EU ratificerede konventionen 15. maj 2026 [2]. Den træder først i kraft, når fem lande har ratificeret, heraf mindst tre medlemmer af Europarådet. Ifølge Europarådets traktatkontor var den ikke trådt i kraft 21. november 2026: To af de 21 underskrivere havde ratificeret – EU (15. maj 2026) og Bosnien-Hercegovina (28. oktober 2026) [108].

⚠️ **Usikkert:** Danmark står ikke på Europarådets liste over underskrivere (status 21. november 2026); det er EU, der har underskrevet og ratificeret [108]. For danske forhold er det i praksis AI Act, der udmønter konventionens krav på de områder, hvor EU har kompetence.

### 8.2 UNESCO's anbefaling om etik i kunstig intelligens

**Hvad er det?** Den første globale standard for AI-etik, vedtaget af UNESCO's 193 medlemslande i november 2021 [68].

**Hvad siger den?** Den bygger på fire værdier og ti principper, bl.a. menneskerettigheder, retfærdighed og ikke-diskrimination, gennemsigtighed, menneskelig kontrol, bæredygtighed og AI-forståelse i befolkningen. Den har to værktøjer: en metode til at vurdere et lands parathed (Readiness Assessment Methodology) og en etisk konsekvensvurdering (Ethical Impact Assessment) [68].

**Retlig status:** En anbefaling, ikke en konvention. Den er ikke juridisk bindende. Landene har påtaget sig en politisk forpligtelse til at omsætte den i egen politik og lovgivning og rapportere om det [68].

**Hvem gælder det for?** Stater. Virksomheder er ikke forpligtet, men kan bruge den som etisk pejlemærke.

### 8.3 OECD's AI-principper

**Hvad er det?** OECD's anbefaling om AI (OECD/LEGAL/0449). Den blev vedtaget 22. maj 2019, definitionen af et AI-system blev opdateret i november 2023, og principperne blev revideret 3. maj 2024. Der er 47 tilsluttede lande [3].

**Hvad siger den?** Fem værdibaserede principper for alle, der arbejder med AI: inklusiv vækst og bæredygtighed, menneskerettigheder og demokratiske værdier (herunder fairness og privatliv), gennemsigtighed og forklarlighed, robusthed og sikkerhed samt ansvarlighed. Derudover fem anbefalinger til regeringer, bl.a. om forskning, kompetencer og internationalt samarbejde [3].

**Retlig status:** Ikke bindende. Men den har stor indflydelse: EU, Europarådet, USA og FN bruger OECD's definition af et AI-system i deres lovgivning og vejledning [3]. AI Acts egen definition i art. 3, nr. 1, er tæt afstemt med OECD's, men det er forordningens ordlyd, der gælder.

### 8.4 G7 – Hiroshima-processen

**Hvad er det?** G7-landene vedtog 30. oktober 2023 internationale principper og en frivillig adfærdskodeks med 11 handlinger for organisationer, der **udvikler** avanceret AI [69]. OECD lancerede i februar 2025 en frivillig rapporteringsramme, hvor virksomhederne kan offentliggøre, hvordan de lever op til kodeksen [69].

**Hvem gælder det for?** Kun dem, der udvikler avancerede AI-systemer – i praksis de store AI-virksomheder. Danmark er ikke medlem af G7, men EU deltager. Hiroshima-processen er det centrale G7-spor om AI.

**Retlig status:** Frivillig.

## 9. Standarder og frivillige værktøjer

### 9.1 EU's adfærdskodeks for AI-modeller til almen brug (GPAI Code of Practice)

Offentliggjort 10. juli 2025. Den er frivillig, men Kommissionen og AI-rådet har bekræftet, at den er et passende værktøj for udbydere af store AI-modeller til at vise, at de overholder AI Acts krav om gennemsigtighed, ophavsret og sikkerhed [47]. Den er relevant for de virksomheder, der laver modellerne – ikke for dem, der bruger dem.

### 9.2 Tekniske standarder: CEN-CENELEC, Dansk Standard og ISO

**CEN-CENELEC** er de europæiske standardiseringsorganisationer. Deres udvalg JTC 21 udarbejder de "harmoniserede standarder", der beskriver præcis, hvordan man opfylder AI Acts krav. Følger man en harmoniseret standard, hvis reference er offentliggjort i EU-Tidende, er der en formodning for, at man overholder de krav, standarden dækker [70].

- **EN 18286:2026** om kvalitetsstyring (AI Act art. 17) er den første. Den blev offentliggjort i juli 2026, og Kommissionen offentliggjorde referencen i EU-Tidende 14. oktober 2026 ved gennemførelsesafgørelse (EU) 2026/2274 [70][111].
- Standarder for bl.a. logning, menneskeligt tilsyn, nøjagtighed og cybersikkerhed er stadig under udarbejdelse [70].

**Dansk Standard** er Danmarks indgang til det europæiske standardiseringsarbejde. Dansk Standard udgiver også danske vejledninger om AI, fx om AI-færdigheder (se 9.3).

**ISO/IEC 42001** er en international standard for ledelsessystemer for AI. Den er frivillig og ikke en harmoniseret AI Act-standard, men mange bruger den som ramme for AI-governance.

Standarder er mest relevante for **udbydere af højrisiko-AI**. For en almindelig virksomhed, der bruger AI, er de ikke et krav.

### 9.3 Danske vejledninger og værktøjer

Flere danske vejledninger og værktøjer kan hjælpe virksomheder og myndigheder med at bruge AI lovligt. De er frivillige.

| Hvad | Hvem står bag | For hvem | Bindende? |
|---|---|---|---|
| 8 anbefalinger om generativ AI i det offentlige (5. feb. 2025): vurdér risiko for hver anvendelse, start med lavrisiko-opgaver, sørg for menneskelig kvalitetskontrol, forbered jer på fejl, nationalt register over generativ AI m.m. [71] | Dataetisk Råd | Offentlige myndigheder | Frivillig – anbefaling |
| D-mærket: dansk mærke for it-sikkerhed og ansvarlig databrug med gratis selvevalueringsværktøj, også for AI [72] | D-mærket | Virksomheder | Frivillig |
| DS/PAS 2500-4:2025 om AI-færdigheder – beskriver, hvad AI Acts art. 4 forventer [25] | Dansk Standard | Virksomheder og myndigheder | Frivillig – anbefalinger |
| Skabelon til personalepolitik for medarbejdernes brug af generativ AI [72] | Dansk Industri | Virksomheder | Frivillig |
| Guide til virksomheder om generativ AI (2024) med tre trin til at tage generativ AI i brug [73] | Digitaliseringsstyrelsen | Virksomheder | Frivillig – vejledning |
| Vejledning om databeskyttelse i ansættelsesforhold, herunder kontrol af medarbejdere [74] | Datatilsynet | Arbejdsgivere | Vejledende – tilsynets fortolkning af GDPR |

## 10. Hvem gælder det for?

Matricen viser, hvem de enkelte regler rammer direkte. "Ja" betyder, at der er pligter. "Rettigheder" betyder, at gruppen er beskyttet, men ikke har pligter.

| Regel | Virksomheder, der udvikler/sælger AI | Virksomheder, der bruger AI | Det offentlige | Privatpersoner |
|---|---|---|---|---|
| AI Act – forbud | Ja | Ja | Ja | Nej (privat brug) / rettigheder |
| AI Act – AI-kompetencer (art. 4) | Ja | Ja | Ja | Nej |
| AI Act – gennemsigtighed (art. 50) | Ja (chatbots, mærkning) | Ja (deepfakes, AI-tekst, følelsesgenkendelse) | Ja | Rettigheder: at vide når man møder AI |
| AI Act – højrisiko (fra dec. 2027 / aug. 2028) | Ja – mange krav | Ja – bl.a. menneskeligt tilsyn, logning, information til ansatte | Ja – plus konsekvensvurdering af grundlæggende rettigheder | Rettigheder: forklaring på afgørelser, klageadgang |
| AI Act – GPAI-modeller | Kun modeludbydere (fx OpenAI, Anthropic) | Nej | Nej | Nej |
| GDPR | Ja | Ja | Ja – og kræver lovhjemmel | Undtaget ved rent privat brug / rettigheder |
| Ophavsret § 11 b (AI-træning) | Ja – skal respektere opt-out | Nej (men kan tage forbehold for eget indhold) | Som virksomheder | Rettigheder: kan tage forbehold for eget indhold |
| NIS 2-loven | Ja, hvis i en omfattet sektor og min. 50 ansatte | Samme | Ja (stat, regioner; kommuner ⚠️) | Nej |
| Produktansvar (fra 9. dec. 2026) | Ja | Kun hvis man ændrer produktet væsentligt | Som virksomheder | Rettigheder: erstatning |
| L 49 deepfakes (forslag) | Ja, når man offentliggør | Ja, når man offentliggør | Ja | Ja, når man offentliggør + beskyttelse |
| Markedsføringsloven | Ja | Ja | Kun ved erhvervsmæssig virksomhed | Rettigheder: beskyttelse mod vildledning |
| Ansættelsesret (kontrolforanstaltninger) + GDPR | Ja, som arbejdsgiver | Ja, som arbejdsgiver | Ja, som arbejdsgiver | Rettigheder som medarbejder |
| Straffeloven (fx § 264 d og § 279) | Ja | Ja | Ja | Ja – og beskyttelse |
| Europarådets konvention | Indirekte | Indirekte | Ja – via staten | Rettigheder via staten |
| UNESCO / OECD / G7 | Frivilligt (G7: kun udviklere) | Frivilligt | Politisk pejlemærke | Nej |
| Standarder | Frivilligt – vigtigst for højrisiko-udbydere | Frivilligt | Frivilligt | Nej |

Kilder: AI Act art. 2, 4, 26, 27, 50, 85, 86 [1][31]; GDPR; NIS 2-loven [33]; produktansvar [35]; L 49 [11]; CETS 225 [2]. Markedsføringsloven [23]; kontrolforanstaltninger [75]; straffeloven [12].

## 10.1 Hvad betyder det konkret for …

### … en almindelig dansk virksomhed, der bruger AI (fx ChatGPT, Claude, Copilot, en chatbot)

1. **Gælder nu:** Understøt medarbejdernes AI-kompetencer, fx med en intern retningslinje og oplæring [24].
2. **Gælder nu:** Brug ikke forbudt AI, fx følelsesgenkendelse af medarbejdere [1].
3. **Gælder nu:** Oplys, når I offentliggør deepfakes eller AI-tekst om emner af offentlig interesse, som ikke er redigeret af et menneske. Skriv tydeligt, når kunder taler med en chatbot.
4. **Gælder nu:** Overhold GDPR: databehandleraftale med AI-leverandøren, ingen personoplysninger i værktøjer uden grundlag, evt. DPIA.
5. **Tjek:** Er I omfattet af NIS2? Små virksomheder er det normalt ikke [33].
6. **Kommer:** Bruger I AI til rekruttering, medarbejdervurdering eller kreditvurdering, er det højrisiko fra 2. december 2027 [4].
7. **Kommer:** Deepfake-reglerne fra 1. januar 2027, hvis L 49 vedtages – relevant for marketing med AI-genererede personer [11].
8. **Gælder nu:** Markedsføringsloven – AI-indhold må ikke vildlede, og falske anmeldelser er forbudt (afsnit 11.2).
9. **Gælder nu:** Varsl AI-baseret kontrol af medarbejdere, og overhold GDPR (afsnit 11.1).
10. **Tjek:** Hvem hæfter, hvis jeres chatbot eller AI-agent tager fejl? (afsnit 11.4).

### … en virksomhed, der udvikler eller sælger AI

1. Alt ovenfor, plus: Afklar risikoniveauet for jeres systemer, og om I er udbyder.
2. Syntetisk indhold skal mærkes maskinlæsbart – frist 2. december 2026 for systemer, der allerede var på markedet [30].
3. Er systemet højrisiko: risikostyring, dokumentation, kvalitetsstyring (fx efter EN 18286), CE-mærkning og registrering inden december 2027 / august 2028 [4][70].
4. Produktansvar for software og AI fra 9. december 2026 [35].

### … det offentlige (stat, regioner, kommuner)

1. De samme pligter som virksomheder efter AI Act og GDPR.
2. Lovhjemmel til at behandle personoplysninger med AI – lovforslaget L 99 skal løse en del af det (afsnit 7.4) [29].
3. Forvaltningsrettens regler om fx begrundelse, partshøring og saglighed gælder fortsat, når AI bruges i sagsbehandlingen.
4. Fra december 2027: Myndigheder, der bruger højrisiko-AI, skal lave en konsekvensvurdering af grundlæggende rettigheder [AI Act art. 27]. Højrisiko-systemer, som myndigheder allerede bruger, skal senest leve op til kravene 2. august 2030 [1].
5. Staten er bundet af Europarådets konvention, når/hvis den ratificeres og træder i kraft [2].

### … privatpersoner

1. Når du bruger AI privat, har du ingen pligter efter AI Act [AI Act art. 2, stk. 10], og GDPR gælder ikke for rent personlige aktiviteter.
2. Du har ret til at vide, når du taler med en chatbot, og når indhold er en deepfake.
3. Du kan klage til en markedsovervågningsmyndighed over overtrædelser [AI Act art. 85]. Fra december 2027 får du ret til en forklaring, når en højrisiko-AI har haft betydning for en afgørelse om dig [AI Act art. 86].
4. Hvis L 49 vedtages: Du får ret til at kræve deepfakes af dig fjernet – og du må ikke selv offentliggøre deepfakes af andre uden samtykke [11].

5. **Gælder nu:** Det er strafbart at dele intime billeder af andre uden samtykke – også AI-genererede – og at fremstille seksuelle deepfakes af andre [12][109]. Se afsnit 12 om privatpersoners brug af AI.

### 10.2 Sådan hænger reglerne sammen

- **OECD → AI Act og Europarådet:** OECD's definition af et AI-system bruges i både AI Act og Europarådets konvention [3]. Uden den definition ville landene tale om forskellige ting.
- **Europarådet → AI Act:** Konventionen og AI Act har samme grundidé om menneskerettigheder og risiko. EU har ratificeret konventionen og udmønter den i praksis gennem AI Act [2].
- **AI Act + GDPR:** Når AI behandler personoplysninger, gælder begge. Højrisiko-systemer kan kræve både en DPIA (GDPR) og en konsekvensvurdering af grundlæggende rettigheder (AI Act art. 27).
- **AI Act + NIS2:** AI Act kræver cybersikkerhed i højrisiko-systemer (art. 15). For NIS2-omfattede virksomheder er AI-systemer en del af den samlede risikostyring.
- **G7-kodeks + EU's GPAI-kodeks:** Begge retter sig mod dem, der udvikler de store modeller, og kræver risikostyring og gennemsigtighed. EU's kodeks er knyttet til bindende krav; G7's er rent frivilligt [69] [47].
- **UNESCO + AI Act art. 4:** UNESCO lægger stor vægt på AI-forståelse i befolkningen. AI Act gør det til en (blødgjort) pligt for virksomheder og myndigheder [68][24].
- **Håndhævelse:** Kun AI Act, GDPR og NIS2 har bøder og tilsyn. UNESCO, OECD og G7 har ingen sanktioner. Det betyder, at principperne kun bliver fulgt, hvis landene eller virksomhederne selv vælger det.

## 11. Virksomheders brug af AI

AI Act og GDPR er ikke de eneste regler. Når en virksomhed bruger AI, gælder de almindelige danske regler også – fx ansættelsesretten, markedsføringsloven, ophavsretten, erstatningsretten og reglerne om ligebehandling. Der er ikke lavet særlige undtagelser for AI. Privatpersoners brug af AI står i afsnit 12.

### 11.1 AI på arbejdspladsen

AI kan bruges til rekruttering, vagtplaner, opgavefordeling og vurdering af medarbejdere. Det rammer medarbejderne direkte, og derfor gælder flere regelsæt på én gang:

- **Forbudt allerede nu:** AI, der aflæser medarbejderes følelser på arbejdspladsen, er forbudt, medmindre det sker af medicinske eller sikkerhedsmæssige grunde [AI Act art. 5, stk. 1, litra f].
- **Højrisiko fra 2. december 2027:** AI til rekruttering og udvælgelse, til beslutninger om forfremmelse og opsigelse, til fordeling af opgaver ud fra adfærd og til overvågning og evaluering af medarbejdere er højrisiko [AI Act bilag III, pkt. 4][4]. Arbejdsgiveren skal informere medarbejderrepræsentanterne og de berørte medarbejdere, før et højrisiko-system tages i brug [AI Act art. 26, stk. 7].
- **GDPR:** Overvågning og vurdering af medarbejdere er behandling af personoplysninger. Der skal være et lovligt grundlag og et sagligt formål, behandlingen skal stå i rimeligt forhold til formålet, og medarbejderne skal informeres. Afgørelser med retsvirkning må ikke alene træffes automatisk [GDPR art. 5, 6, 13 og 22][74].
- **Datatilsynet har varslet tilsyn i 2026** med arbejdsgiveres overvågning og kontrol af ansatte, herunder AI-baserede løsninger [74].
- **Kontrolforanstaltninger skal varsles:** På DA/LO-området (i dag DA/FH) skal medarbejderne underrettes senest 6 uger, før nye kontrolforanstaltninger iværksættes – medmindre formålet med kontrollen derved går tabt. KL-aftalen for kommunerne har samme frist, og mange overenskomster har egne regler. Også uden for aftalerne skal kontrol have et sagligt formål og må ikke være krænkende, og medarbejderne skal informeres efter GDPR [75].
- **Platformsarbejde:** EU's platformsdirektiv (EU) 2024/2831 indeholder regler om algoritmisk ledelse, fx gennemsigtighed og menneskelig kontrol med automatiske beslutninger. Fristen for at gennemføre

det er 2. december 2026, men det danske lovforslag ventes først fremsat i anden halvdel af februar 2027 [76].

⚠️ **Usikkert:** Det er ikke afklaret, hvornår et almindeligt AI-værktøj, fx en assistent der logger medarbejdernes aktivitet, i sig selv er en kontrolforanstaltning. Bruges data fra værktøjet til at måle eller vurdere den enkelte medarbejder, bør det vurderes konkret og som udgangspunkt varsles.

## 11.2 Markedsføring og forbrugere

Markedsføringsloven gælder fuldt ud, når AI bruges til tekster, billeder, video eller chatbots. Det er budskabet og helhedsindtrykket, der vurderes – ikke værktøjet.

- **Ingen vildledning:** Markedsføring må ikke indeholde urigtige oplysninger eller give et forkert indtryk [markedsføringsloven §§ 5–6]. Bruges AI til at manipulere indhold, så det vildleder, gælder markedsføringsloven [23]. Et AI-genereret produktbillede må fx ikke vise et produkt, der ser anderledes ud end det, kunden får.
- **Falske anmeldelser er forbudt:** I januar 2026 idømte byretten Rekom Group og NightPay bøder for anmeldelser på Trustpilot, hvor ansatte fremstod som uvildige brugere [77]. Anmeldelser, som AI skriver og udgiver i rigtige kunders navn, er efter de samme regler vildledende.
- **Mærkning:** Deepfakes skal mærkes, når de offentliggøres. Det kan fx gælde et rejsebureaus AI-billeder af destinationer eller en AI-reklamefilm [23][AI Act art. 50, stk. 4].
- **Chatbots:** Kunderne skal have at vide, at de taler med en AI [AI Act art. 50, stk. 1]. Det, virksomheden lover gennem chatbotten, hæfter den som udgangspunkt for (afsnit 11.4).
- **Billeder af personer:** Erhvervsmæssig offentliggørelse af billeder af genkendelige personer kræver et lovligt grundlag efter GDPR, typisk samtykke eller en interesseafvejning [78]. Det gælder også, når en rigtig person indgår i et AI-billede.

## 11.3 Hvem ejer det, AI laver?

Ophavsret kræver, at et menneske har truffet frie og kreative valg. Efter EU-Domstolens praksis skal et værk være ophavsmandens egen intellektuelle frembringelse (bl.a. Infopaq, C-5/08).

- **Rent AI-genereret indhold:** Efter dansk ret kan materiale, der alene er skabt af AI uden menneskelig kreativitet, ikke få ophavsret – hverken for brugeren, virksomheden eller AI-leverandøren [26].
- **AI som værktøj:** Bruges AI som en assistent, hvor mennesket træffer de kreative valg, kan resultatet være beskyttet [26]. Gem gerne dokumentation for den menneskelige indsats. Dansk Industri har også en vejledning om ejerskab til AI-genereret kode [72].
- **USA:** Højesteret afviste 2. marts 2026 at behandle sagen Thaler mod Perlmutter. Dermed står appeldomstolens afgørelse ved magt: Værker skabt helt af AI kan ikke få ophavsret [27].
- **Europa-Parlamentet** mener, at indhold, der er fuldt genereret af AI, ikke bør beskyttes af ophavsret [48]. Det er en politisk holdning, ikke lov.
- **Risiko for at krænke andre:** AI kan gengive beskyttede værker. Den tyske GEMA-dom viser, at en sprogmodel kan gengive hele sangtekster [58]. Den, der offentliggør output, der ligner et beskyttet værk, kan krænke ophavsretten – også som privatperson [ophavsretsloven § 2].

⚠️ **Usikkert:** Der er ingen dansk dom om ophavsret til AI-genereret indhold, og det er ikke afklaret, hvor stor den menneskelige indsats skal være. Tjek også leverandørens vilkår om rettigheder til output – men vilkår kan ikke skabe en ophavsret, som loven ikke giver.

## 11.4 Ansvar, når AI tager fejl

Der findes ingen særlig erstatningsregel for AI. De almindelige regler gælder: Den, der bruger AI i sin virksomhed, kan blive erstatningsansvarlig, fx hvis resultatet ikke er kontrolleret godt nok.

- **Chatbotten taler på virksomhedens vegne:** I sagen Moffatt mod Air Canada (Canada, februar 2024) gav flyselskabets chatbot en kunde forkerte oplysninger om rabat. Air Canada argumenterede for, at chatbotten var ansvarlig for sine egne handlinger, men blev dømt til at betale kunden erstatning [79]. Afgørelsen er canadisk, men viser princippet.
- **AI-ansvarsdirektivet blev trukket tilbage:** Kommissionen foreslog i 2022 særlige regler om erstatning for skader forvoldt af AI, men trak forslaget tilbage i 2025 [80].
- **Produktansvar:** Fra 9. december 2026 er software og AI omfattet af reglerne om produktansvar (afsnit 4.4) [35].
- **Rådgivere:** Advokater, revisorer, læger og andre har det samme faglige ansvar, uanset om de bruger AI. AI-svar skal kontrolleres, før de bruges over for kunder eller borgere.
- **AI-agenter:** AI, der selv handler – sender mails, bestiller varer eller ændrer filer – kan få retlige og økonomiske konsekvenser for virksomheden. Det giver også nye sikkerhedsrisici, fx "prompt injection", hvor skjulte instrukser får agenten til at gøre noget andet end tilsigtet. NIS2-omfattede virksomheder skal håndtere den slags risici i deres risikostyring [33].

⚠️ **Usikkert:** Der er ikke fundet danske domme om ansvar for fejl begået af AI eller AI-agenter. Det er heller ikke afklaret, i hvilket omfang en virksomhed er bundet af aftaler, som en AI-agent har indgået. Begræns derfor agentens beføjelser, og lad et menneske godkende betalinger og aftaler.

## 11.5 Fortrolighed, forretningshemmeligheder og tavshedspligt

- **Forretningshemmeligheder:** Oplysninger er kun beskyttet efter lov om forretningshemmeligheder, hvis de bl.a. er hemmelige, har handelsværdi og er "underkastet rimelige foranstaltninger til hemmeligholdelse" [81]. En klar AI-politik og godkendte værktøjer kan være en del af de foranstaltninger. Lægger medarbejdere frit fortrolige oplysninger i forbrugerværktøjer, kan det svække virksomhedens beskyttelse (⚠️ ikke afprøvet i praksis).
- **Tavshedspligt gælder også i AI-værktøjer:** Fx har offentligt ansatte tavshedspligt efter straffelovens § 152, sundhedspersoner efter sundhedslovens § 40 og advokater efter de advokatetiske regler. Brug af AI kræver, at værktøjet og aftalerne sikrer, at oplysningerne ikke videregives uberettiget.
- **Praktisk:** Brug erhvervskonti med databehandleraftale og fortrolighedsvilkår (afsnit 6.4), og skriv i AI-politikken, hvilke oplysninger der aldrig må bruges i en prompt. Digitaliseringsstyrelsen har en guide til virksomheder om generativ AI [73].

## 11.6 Forskelsbehandling og AI

AI kan forskelsbehandle uden at nogen har villet det, fordi modellerne lærer af data, der afspejler tidligere skævheder. Juridisk er det ikke kun et etisk spørgsmål:

- **Ligebehandlingsloven og forskelsbehandlingsloven** forbyder både direkte og indirekte forskelsbehandling, fx på grund af køn eller alder – også ved jobannoncering og rekruttering. Indirekte forskelsbehandling er, når et kriterium virker ens for alle, men rammer nogle personer hårdere end andre [82].
- **Det er arbejdsgiveren, der har ansvaret**, også når et AI-værktøj har sorteret ansøgerne. "Det var systemet" er ikke et forsvar (⚠️ ingen dansk afgørelse om AI-rekruttering er fundet).
- **Sager i Danmark:** Institut for Menneskerettigheder klagede over, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering brugte kriteriet "ikke-vestlig herkomst" i et digitalt profilafklaringsværktøj til ledige. Ligebehandlingsnævnet fandt 29. april 2022, at det ikke var i strid med forskelsbehandlingsloven [83]. Sagen viser, at algoritmer kan prøves ved Ligebehandlingsnævnet.

- **AI Act:** Udbydere af højrisiko-AI, fx til rekruttering, skal fra december 2027 sikre, at træningsdata undersøges for mulig bias [AI Act art. 10].
- **Viden:** Dataetisk Råd har udgivet en forklaring af, hvordan algoritmer kan behandle grupper systematisk forskelligt, og hvorfor det ofte er svært helt at undgå [84].

# 12. Privatpersoners brug af AI

Når du bruger AI privat, har du ingen pligter efter AI Act, og GDPR gælder ikke for rent personlige aktiviteter. Men straffeloven, ophavsretten og reglerne om billeder af andre gælder som altid – og du har rettigheder over for de tjenester, du bruger. Ophavsret til det, AI laver, står i afsnit 11.3.

## 12.1 Billeder og video af andre – også AI-genererede

Du må som udgangspunkt lave AI-billeder af dig selv og andre til privat brug – men ikke seksuelt materiale af andre uden samtykke (se § 264 e nedenfor). Derudover er det især offentliggørelsen og delingen, der kan være ulovlig.

- **GDPR gælder, når du offentliggør:** Undtagelsen for rent personlige aktiviteter gælder ikke, når du lægger noget ud til en ubegrænset kreds på internettet (EU-Domstolen, Lindqvist, C-101/01). Ifølge Rigsadvokaten kan privatpersoner derfor i mange tilfælde ikke lovligt offentliggøre billeder af andre uden samtykke [85].
- **Intime billeder – også falske:** Det er strafbart at dele nøgenbilleder eller seksuelle billeder af en anden uden samtykke, når personen kan identificeres [straffeloven § 264 d][86]. Forarbejderne nævner også billeder, der er manipuleret, så de bliver pornografiske. I en sag fra 2013 (TfK 2013.627 Ø) fik en mand 6 måneders ubetinget fængsel for bl.a. at lægge billeder af 11 kvinder ud på en hjemmeside, hvor de blev eller skulle blive manipuleret, så de fremstod pornografiske [12].
- **Deepfakes og identitetsmisbrug – § 264 e:** Det er strafbart uberettiget at videregive materiale, hvor oplysninger om en anden person – fx navn og billede – er brugt til på utilbørlig vis at manipulere personens fremtræden. Det er også strafbart uberettiget at fremstille seksuelt materiale af den art, selv om det ikke deles. Straffen er bøde eller fængsel indtil 6 måneder [straffeloven § 264 e][109].
- **Strengere straf fra 1. januar 2027:** Strafferammen i § 264 d, stk. 1, hæves fra 6 måneder til 1 års fængsel (lov nr. 263 af 11. februar 2026), og strafniveauet forudsættes ifølge forarbejderne fordoblet. I grove tilfælde er straffen op til 3 års fængsel [12].
- **Børn:** AI-genererede seksuelle billeder af børn er strafbare efter straffelovens § 235. Vestre Landsret har lagt vægt på, om billederne er realistiske [12].
- **Ærekrænkelser:** Falske billeder, lyd eller tekster, der kan skade en persons omdømme, kan være strafbare ærekrænkelser [straffeloven § 267].
- **Godtgørelse:** Den, der krænkes, kan få godtgørelse. Erstatningsnævnet tilkendte i 2023 en person 10.000 kr., efter at personens ansigt var manipuleret ind på en nøgen krop og delt på pornosider [12].
- **Nye regler på vej:** Fra 2. december 2026 forbyder AI Act AI-systemer, der laver seksuelle billeder af personer uden samtykke (afsnit 4.2) [30]. Vedtages L 49, bliver det også ulovligt at offentliggøre realistiske efterligninger af andres udseende eller stemme uden samtykke (afsnit 7.3) [11].

⚠️ **Usikkert:** Der er ikke fundet en dom om AI-genererede deepfakes af voksne efter § 264 d [12]. Praksis efter § 264 e er ikke gennemgået i dette dokument. Hvordan reglerne bruges på nye former for AI-indhold, afgøres af domstolene.

## 12.2 Svindel og misbrug med AI

- **Det er stadig bedrageri:** At bruge AI til at narre penge eller oplysninger ud af andre er strafbart efter de almindelige regler om bedrageri og databedrageri [straffeloven §§ 279 og 279 a].

- **Stemmekloning er kommet til Danmark:** I oktober 2026 blev en medarbejder i Dansk Industri forsøgt svindlet med en AI-genereret stemme, der lød som direktørens. Forsøget blev opdaget, før der blev overført penge, og sagen er anmeldt til politiet [87].
- **Gode råd:** Læg på, og ring tilbage på et nummer, du kender. Aftal gerne et kodeord i familien eller virksomheden. Svindelforsøg kan anmeldes på politi.dk eller på telefon 114 [87].
- **Virksomheder** bør have en fast procedure for betalinger, så en opringning, en besked eller en video aldrig alene er nok til at overføre penge.

### 12.3 Dine rettigheder over for AI-tjenester

- **Indsigt og sletning:** Du kan få indsigt i, hvilke oplysninger en AI-tjeneste har om dig, og kræve dem slettet [GDPR art. 15 og 17].
- **Indsigelse mod træning:** Bruger en tjeneste dine data til træning med henvisning til legitim interesse, kan du gøre indsigelse [GDPR art. 21]. Det gælder fx Meta og LinkedIn (afsnit 6.2) [49][50].
- **Forkerte oplysninger om dig:** Du har ret til at få urigtige personoplysninger rettet [GDPR art. 16]. ⚠️ Det er uafklaret, hvordan retten håndhæves over for en sprogmodel, der opfinder oplysninger.
- **Gennemsigtighed:** Du har ret til at vide, når du taler med en chatbot, og når indhold er en deepfake [AI Act art. 50]. Fra december 2027 får du ret til en forklaring, når højrisiko-AI har haft betydning for en afgørelse om dig [AI Act art. 86].
- **Klage:** Du kan klage til Datatilsynet over behandling af dine personoplysninger [GDPR art. 77] og til en markedsovervågningsmyndighed over overtrædelser af AI Act [AI Act art. 85].

### 12.4 Børn og unge

- **Samtykke til onlinetjenester:** Siden 1. januar 2024 kan børn i Danmark først selv give samtykke til behandling af personoplysninger i fx sociale medier, når de er fyldt 15 år. For yngre børn kræves forældrenes samtykke. Reglen gælder kun, når tjenesten bygger behandlingen på samtykke og retter sig direkte mod børn. Den afgør ikke, om et barn må bruge en tjeneste: AI-tjenesterne har egne aldersgrænser i deres vilkår, og mindreårige kan som hovedregel ikke selv indgå aftaler (⚠️ tjek den enkelte tjenestes vilkår) [GDPR art. 8; databeskyttelseslovens § 6][88].
- **Dansk aldersgrænse på vej:** Regeringen har sendt et lovforslag i høring om en national aldersgrænse på 15 år for visse sociale medier. Det ventes fremsat i begyndelsen af 2027 og at træde i kraft 1. juli 2027 [89]. ⚠️ Det fremgår ikke af de tilgængelige kilder, om AI-chatbots er omfattet.
- **EU-forslag om AI-ledsagere og chatbots:** Kommissionen fremsatte 17. september 2026 forslaget EU KIDS Act. Det omfatter bl.a. AI-ledsagere og generelle chatbots og foreslår beskyttende standardindstillinger for mindreårige, fx at hukommelse om tidligere samtaler er slået fra, og at tjenesten ikke må skabe følelsesmæssig afhængighed [90]. Det er et forslag, ikke lov.
- **Skole og eksamen:** AI til bedømmelse af eksaminer og til adgang til uddannelse er højrisiko fra 2. december 2027 [1][4]. Dataetisk Råd har talt med over 500 unge: 60 % bruger AI til idéudvikling, og 90 % vil have, at karakterer gives af mennesker [91].

## 13. Etik: fra principper til praksis

Lovgivningen er minimumskravet. Etikken handler om, hvad vi **bør** gøre – også der, hvor loven ikke siger noget. Mange af de internationale rammer (UNESCO, OECD og EU's etiske retningslinjer) er først og fremmest etiske.

### 13.1 UNESCO: den globale etiske ramme

UNESCO's anbefaling er den mest omfattende etiske ramme. Den har **fire værdier, ti principper og elleve politikområder**, og den er frivillig [92].

| De fire værdier | De ti principper |
|---|---|
| 1. Respekt for og beskyttelse af menneskerettigheder, grundlæggende frihedsrettigheder og menneskelig værdighed<br>2. Et miljø og økosystemer i trivsel<br>3. Mangfoldighed og inklusion<br>4. Fredelige, retfærdige og forbundne samfund | 1. Proportionalitet og "gør ingen skade"<br>2. Sikkerhed<br>3. Ret til privatliv og databeskyttelse<br>4. Bred inddragelse og adaptiv styring<br>5. Ansvar og ansvarlighed<br>6. Gennemsigtighed og forklarlighed<br>7. Menneskelig kontrol og beslutning<br>8. Bæredygtighed<br>9. AI-forståelse og -kompetencer i befolkningen<br>10. Retfærdighed og ikke-diskrimination |

De elleve politikområder er rettet mod staterne og dækker bl.a. etisk konsekvensvurdering, datapolitik, miljø, ligestilling, kultur, uddannelse og forskning, kommunikation, arbejdsmarked og sundhed [92].

**Hvad betyder det i praksis?** UNESCO-anbefalingen binder ikke virksomheder. Men den bruges som etisk pejlemærke, og dens værktøj til etisk konsekvensvurdering (Ethical Impact Assessment) kan bruges af både myndigheder og virksomheder [68].

## 13.2 EU's etiske retningslinjer for troværdig AI (2019)

Før AI Act fik EU udarbejdet etiske retningslinjer af en ekspertgruppe. De blev offentliggjort 8. april 2019 og er ikke juridisk bindende [93]. Troværdig AI skal være **lovlig, etisk og robust**, og der er syv krav [93]:

1. Menneskelig handlefrihed og kontrol
2. Teknisk robusthed og sikkerhed
3. Privatliv og datastyring
4. Gennemsigtighed
5. Mangfoldighed, ikke-diskrimination og retfærdighed
6. Samfundsmæssig og miljømæssig trivsel
7. Ansvarlighed

Til retningslinjerne hører en gratis tjekliste til selvevaluering, **ALTAI** (2020). Ifølge Kommissionen har begrebet troværdig AI og de syv krav været vejledende for den senere lovgivning på AI-området [93]. ALTAI er et godt, gratis værktøj, hvis en virksomhed vil vurdere sin egen AI-brug etisk.

## 13.3 Etikken i træningen: hvor går grænserne for AI-selskaberne?

Det er her, debatten er skarpest. Loven siger noget om, hvad AI-selskaberne **må** (afsnit 6). Etikken spørger, om det er **rimeligt**. De vigtigste etiske spørgsmål er:

- **Samtykke eller opt-out?** I dag må der som udgangspunkt trænes på indhold, medmindre ejeren har sagt fra. Kulturministeriets ekspertgruppe mener, det bør være omvendt: at det skal kræve samtykke [46].
- **Betaling til dem, der har skabt indholdet.** Medier og forfattere kræver at blive betalt, når deres arbejde bruges. 14 nordiske og baltiske medie- og journalistorganisationer kom i oktober 2026 med anbefalinger om rimelige vilkår [8].
- **Den skjulte arbejdskraft.** For at gøre modellerne mindre skadelige har mennesker skullet gennemgå voldsomt indhold. Kenyanske indholdsmoderatorer, der arbejdede for OpenAIs underleverandør Sama, har klaget til Kenyas parlament over traumer og dårlige vilkår, og de fik ifølge TIME udbetalt omkring 1,32–2 dollar i timen [94]. Kenyanske dataarbejdere har siden dannet en forening for bedre vilkår [94].

- **Bias og repræsentation.** Modellerne lærer af de data, de får. Er nogle grupper, sprog eller kulturer underrepræsenteret, afspejles det i svarene. UNESCO og EU's retningslinjer lægger begge vægt på ikke-diskrimination og mangfoldighed [92][93].
- **Selvregulering kan ændres.** AI-selskabernes egne etiske principper er frivillige og kan ændres. Fx fjernede Google i februar 2025 sit løfte om ikke at bruge AI til våben og overvågning, der strider mod internationale normer [95].
- **Retssagerne** om, hvad der er lovligt, er samlet i afsnit 6.6. Etikken spørger videre: Er det rimeligt, også når det er lovligt?

## 13.4 Åbenhed om AI: hvad kræver loven, og hvad er god stil?

At oplyse, at noget er lavet med AI, er både lov og god stil. Loven kræver det kun i bestemte situationer (afsnit 4.1). Mange virksomheder går længere, fordi åbenhed skaber tillid. UNESCO og EU's etiske retningslinjer lægger begge vægt på gennemsigtighed [92][93].

| Situation | Hvad kræver loven? | God stil (forslag) |
|---|---|---|
| Deepfakes: realistiske billeder, video eller lyd af personer, steder eller begivenheder | Skal oplyses, når de offentliggøres. Kunstnerisk, satirisk eller fiktivt indhold kan oplyses på en mere diskret måde [AI Act art. 50, stk. 4]. | Skriv det tæt på billedet – ikke kun i en fodnote. |
| AI-tekst om emner af offentlig interesse | Skal oplyses, medmindre et menneske har gennemgået teksten og har det redaktionelle ansvar [AI Act art. 50, stk. 4]. | Oplys det også, når AI har skrevet det meste, selvom et menneske har redigeret. |
| Chatbots og AI i kundeservice | Kunden skal have at vide, at de taler med en AI [AI Act art. 50, stk. 1]. | Sig det i den første besked, og giv mulighed for at få fat i et menneske. |
| AI-illustrationer i markedsføring, der ikke ligner virkeligheden | Intet generelt mærkningskrav. Men billedet må ikke vildlede om produktet [23]. | Skriv fx "Illustration lavet med AI". |
| Blogindlæg, nyheder og opslag skrevet med AI og redigeret af et menneske | Intet krav, når et menneske har det redaktionelle ansvar [AI Act art. 50, stk. 4]. | Overvej en kort note – eller en generel AI-politik på hjemmesiden. |
| AI på kunders eller medarbejderes personoplysninger | De berørte skal informeres om behandlingen. Ved automatiske afgørelser skal de have meningsfuld information om logikken [GDPR art. 13–15]. | Beskriv AI-brugen i privatlivspolitikken i et sprog, som alle kan forstå. |
| Interne dokumenter og arbejdsgange | Intet krav. | Aftal internt, hvornår det skal fremgå, at noget er lavet med AI. |

**Forslag:** Læg en kort AI-politik på hjemmesiden, der fortæller, hvad I bruger AI til, og hvordan et menneske kontrollerer resultatet. Det er ikke et lovkrav, men det besvarer kundernes spørgsmål, før de bliver stillet.

⚠️ **Usikkert:** Kommissionens praksiskodeks om mærkning (10. juni 2026) og retningslinjer for art. 50 (20. juli 2026) er offentliggjort [23][104]. Kodeksen er frivillig, og der er endnu ingen tilsynspraksis for, hvordan mærkningen konkret skal se ud.

## 13.5 Danske retningslinjer for egen brug

Der findes ikke ét samlet sæt etiske regler for, hvordan virksomheder og borgere skal bruge AI. Dataetisk Råd gav i februar 2025 otte anbefalinger om generativ AI i det offentlige, bl.a. at vurdere risikoen for hver

anvendelse, starte med lavrisiko-opgaver, sikre menneskelig kvalitetskontrol, forberede sig på fejl og oprette et nationalt register over generativ AI [71]. De øvrige danske vejledninger og værktøjer står i afsnit 9.3, og kravet om redegørelse for dataetik i årsrapporten står i afsnit 7.5.

### 13.6 Etiske spørgsmål til jeres egen AI-brug

**Forslag** – samlet ud fra UNESCO, EU's syv krav og Dataetisk Råds anbefalinger. Det er ikke en officiel tjekliste:

1. **Ville de berørte synes, det er i orden?** Kunder, medarbejdere, borgere – hvis de vidste, at deres data eller sag blev behandlet med AI.
2. **Er vi åbne om det?** Siger vi tydeligt, når noget er lavet med AI, også når loven ikke kræver det?
3. **Er der et menneske, der reelt tager stilling?** Eller er "menneskelig kontrol" blevet et stempel?
4. **Hvad sker der, når AI tager fejl?** Har vi en plan for at opdage og rette fejl?
5. **Behandler det alle ens?** Kan løsningen stille nogle grupper dårligere?
6. **Står gevinsten mål med risikoen?** Både økonomisk og menneskeligt.
7. **Respekterer vi andres arbejde?** Bruger vi andres tekster, billeder eller ansigter på en måde, vi selv ville acceptere?

## 14. Danmark, EU, USA, Kina og resten af verden

Landene har valgt meget forskellige veje. Det betyder noget for danske virksomheder og brugere, fordi de fleste AI-tjenester kommer fra USA og i stigende grad også fra Kina.

| Område | Tilgang | Vigtigste regler (status nov. 2026) | Bindende? |
|---|---|---|---|
| Danmark | Følger EU; supplerende love om tilsyn, deepfakes og offentlig AI | Lov nr. 467/2025; L 3 (AI-loven), L 49 (deepfakes) og lov om offentlig AI-hjemmel på vej (afsnit 7) | Bindende lov + forslag |
| EU | Én samlet, risikobaseret lov for hele markedet | AI Act + omnibus, GDPR, NIS2, produktansvar (afsnit 4–5) | Bindende lov |
| USA – føderalt | Ingen samlet AI-lov. Præsidentielle ordrer med fokus på innovation og at forhindre delstatslove | Bidens AI-ordre ophævet jan. 2025; ordre 14365 (dec. 2025) om en national ramme og en taskforce mod delstatslove; uforpligtende lovforslag fra Det Hvide Hus marts 2026. Kongressen har ikke vedtaget en lov [96] | Ingen føderal lov |
| USA – delstater | Mange enkeltlove | Californien: SB 53 om de største AI-modeller (i kraft 1. jan. 2026) og love om træningsdata og mærkning. Colorados AI-lov er omskrevet og ventes i kraft 1. jan. 2027 [97] | Bindende lov (delstatslove) |
| Kina | Mange målrettede regler, stram statslig kontrol | Regler for generativ AI (2023), mærkning af AI-indhold – synligt og i metadata (1. sep. 2025), AI-bestemmelse i cybersikkerhedsloven (1. jan. 2026), regler for "menneskelignende" AI-ledsagere (15. jul. 2026) [98] | Bindende lov |
| Storbritannien | Ingen samlet AI-lov; eksisterende myndigheder regulerer inden for egne områder | Principbaseret tilgang [99] | Ingen AI-lov |
| Sydkorea | Asiens første samlede AI-lov | AI-rammeloven i kraft 22. jan. 2026 med krav om gennemsigtighed og mærkning; bøder udskudt mindst et år [99] | Bindende lov |
| Japan | Fremme af AI, ingen sanktioner | AI-fremmeloven fra 2025 [99] | Lov uden bøder |

| Område | Tilgang | Vigtigste regler (status nov. 2026) | Bindende? |
|---|---|---|---|
| FN / globalt | Videnskabeligt panel og global dialog | FN's uafhængige videnskabelige AI-panel (40 medlemmer) og den første Global Dialogue on AI Governance i Genève 6.–7. juli 2026; næste i New York maj 2027 [100] | Frivillig |
| Europarådet, UNESCO, OECD, G7 | Menneskerettigheder og etik | Afsnit 8 | Traktat / frivillig |

### 14.1 Hvad betyder forskellene for os?

#### For virksomheder

- **AI Act gælder også for udenlandske leverandører**, når de sælger AI i EU. Derfor skal amerikanske og kinesiske AI-selskaber leve op til EU's regler over for danske kunder [AI Act art. 2].
- **Leverandørens hjemland påvirker vilkårene.** Amerikanske leverandører er underlagt amerikansk lovgivning, og overførsel af persondata hviler på DPF-ordningen, som er anket (afsnit 5.4).
- **Sælger I selv til andre lande**, kan der gælde andre krav – fx Kinas mærkningsregler eller Sydkoreas krav om gennemsigtighed [98][99].

#### For det offentlige

- Offentlige myndigheder er underlagt de strengeste krav i både AI Act, GDPR og Europarådets konvention.
- Debatten om digital suverænitet – altså afhængighed af amerikanske og kinesiske tjenester – handler i høj grad om det offentlige.

#### For privatpersoner

- Når du bruger en udenlandsk AI-tjeneste i Danmark, skal leverandøren følge EU-reglerne over for dig. Men dine data kan blive behandlet uden for EU, og håndhævelsen kan være sværere.
- EU, Kina og Sydkorea kræver mærkning af AI-indhold, mens USA ikke har en føderal regel om det [98] [99].

**Den store forskel:** EU regulerer med én samlet lov og vægter rettigheder. USA satser på innovation og forsøger at begrænse delstaternes regler. Kina regulerer stramt med fokus på statslig kontrol og indhold. FN, UNESCO og OECD forsøger at skabe fælles grundlag, men uden sanktioner.

## 15. Tidslinje

| Dato | Hvad sker der? | Kilde |
|---|---|---|
| Maj 2019 | OECD's AI-principper vedtages (revideret maj 2024) | [3] |
| Nov. 2021 | UNESCO's anbefaling om AI-etik vedtages | [68] |
| 30. okt. 2023 | G7's Hiroshima-principper og adfærdskodeks | [69] |
| 1. aug. 2024 | AI Act træder i kraft | [1] |
| 5. sep. 2024 | Europarådets AI-konvention åbnes for underskrift | [2] |
| 2. feb. 2025 | AI Act: forbud og AI-kompetencer gælder | [1] |
| 1. jul. 2025 | NIS 2-loven træder i kraft i Danmark | [33] |

| Dato | Hvad sker der? | Kilde |
|---|---|---|
| 10. jul. 2025 | EU's GPAI-adfærdskodeks offentliggøres | [47] |
| 2. aug. 2025 | AI Act: regler for GPAI-modeller; dansk lov nr. 467 i kraft | [1][62] |
| 4. nov. 2025 | Koda sagsøger Suno ved Københavns Byret | [17] |
| 11. nov. 2025 | Tysk dom: GEMA vinder over OpenAI om sangtekster | [58] |
| 27. feb. 2026 | DPCMO sagsøger OpenAI ved Københavns Byret | [18] |
| 2. mar. 2026 | USA: Højesteret afviser sag om ophavsret til AI-værker (Thaler) | [27] |
| 12. maj 2026 | Østre Landsret: forbehold i privatlivspolitik er ikke maskinlæsbart | [9] |
| 15. maj 2026 | EU ratificerer Europarådets AI-konvention | [2] |
| 27. jul. 2026 | AI-omnibussen træder i kraft | [4] |
| 2. aug. 2026 | AI Act: hovedparten gælder, herunder gennemsigtighed | [1] |
| 14. okt. 2026 | EN 18286 offentliggjort som første harmoniserede standard | [70] |
| 3. nov. 2026 | Generaladvokatens forslag i den første AI-ophavsretssag ved EU-Domstolen (C-250/25) | [10] |
| 11. nov. 2026 | Lovforslag L 99 om offentlige myndigheders brug af AI fremsat | [29] |
| 2. dec. 2026 | Nyt forbud mod "nudifier"-AI; frist for mærkning i eksisterende systemer | [30] |
| 2. dec. 2026 | Frist for platformsdirektivet – Danmark når det ikke | [76] |
| 8. og 10. dec. 2026 | Planlagt 2. og 3. behandling af L 3 (AI-loven) ⚠️ | [13] |
| 9. dec. 2026 | Nyt produktansvar for software og AI (dansk lov L 32 – 3. behandling planlagt 3. dec.) | [35][36] |
| 17. dec. 2026 | Planlagt afgørelse fra tysk Bundesgerichtshof i LAION-sagen ⚠️ | [57] |
| 1. jan. 2027 | Foreslået ikrafttræden for deepfake-loven (L 49) | [11] |
| 1. jan. 2027 | Skærpet straf for deling af intime billeder uden samtykke (§ 264 d) | [12] |
| 1. feb. 2027 | Foreslået ikrafttræden for L 99 (offentlig AI-hjemmel) | [29] |
| 1. jul. 2027 | Foreslået dansk aldersgrænse på 15 år for sociale medier | [89] |
| 2. aug. 2027 | Alle EU-lande skal have mindst én regulatorisk AI-sandkasse | [4] |
| 2. dec. 2027 | AI Act: højrisiko-krav (bilag III), fx rekruttering og uddannelse | [4] |
| 2. aug. 2028 | AI Act: højrisiko-krav for AI i produkter (bilag I) | [4] |
| 2. aug. 2030 | Frist for højrisiko-systemer, som offentlige myndigheder allerede bruger | [1] |

Grøn = sket. Gul = vedtaget, kommer. Orange = afhænger af et lovforslag eller en verserende sag.

## 16. Usikkerheder: hvad er ikke afklaret endnu?

Meget af reglerne er i bevægelse. Dette kapitel samler alt det, der var uafklaret pr. 21. november 2026, så du kan se, hvad der skal holdes øje med. Tabellen er sorteret efter, hvornår vi ventes at vide mere.

| Område | Hvad er usikkert? | Hvornår ved vi mere? | Betydning for virksomheder og brugere | Afsnit |
|---|---|---|---|---|
| AI-forordningens mærkningsregler (art. 50) | Kommissionen har offentliggjort en frivillig praksiskodeks om mærkning (10. juni 2026) og endelige retningslinjer (20. juli 2026). Der er endnu ingen tilsynspraksis [23][104]. | Løbende | Hvordan mærkning af AI-indhold konkret skal se ud – vigtigt for marketing og kommunikation | 4.1 |
| Det danske tilsyn – L 3 (AI-loven) | Lovforslaget er under behandling. 2. og 3. behandling er planlagt til 8. og 10. december 2026 [110]. Hvilke myndigheder der fører tilsyn med de enkelte højrisiko-områder er ikke afklaret [13]. | December 2026 | Indtil da er der ingen dansk myndighed, der håndhæver gennemsigtigheds- og højrisiko-reglerne – men reglerne gælder alligevel | 7.2 |
| Produktansvar for software og AI | Dansk lov er fremsat som L 32. 2. og 3. behandling er planlagt til 1. og 3. december 2026 [36]. | December 2026 | Hvem der hæfter, når AI-software skader nogen | 4.4 |
| Deepfakes – L 49 | Lovforslaget er ikke vedtaget; 2. og 3. behandling er planlagt til 1. og 3. december 2026 [110]. Platformenes ansvar er uklart i bemærkningerne [11]. | Foreslået i kraft 1. januar 2027 | Om det bliver ulovligt at offentliggøre deepfakes af andre uden samtykke | 7.3 |
| L 99 – offentlig AI-hjemmel | Fremsat 11. november 2026; 1. behandling 3. december 2026. Dataetisk Råd kritiserer, at hjemlen er for bred, og Datatilsynet understreger, at hjemlen ikke alene gør behandlingen lovlig [28][29] [101]. | Foreslået i kraft 1. februar 2027 | Hvad kommuner og myndigheder må bruge AI til, og hvilke rettigheder borgerne har | 7.4 |
| Redegørelse for dataetik (§ 99 d) | Lovforslag L 7 om at ophæve kravet fra regnskabsåret 2026 er fremsat. 3. behandling er planlagt til 1. december 2026 [66][67][110]. | Folketingsåret 2026–27 | Om store virksomheder fortsat skal redegøre for deres dataetik | 7.5 |
| Platformsarbejde og algoritmisk ledelse | EU-fristen 2. december 2026 overholdes ikke. Det danske lovforslag ventes fremsat i februar 2027 [76]. | Februar 2027 | Regler for algoritmisk ledelse af platformsarbejdere | 11.1 |
| Harmoniserede standarder | Kun én standard (EN 18286 om kvalitetsstyring) er på plads. Standarder for logning, menneskeligt tilsyn, nøjagtighed og cybersikkerhed mangler [70]. | 2027 | Svært for udbydere af højrisiko-AI at vide præcis, hvad der er godt nok | 9.2 |
| Børn, aldersgrænser og AI-chatbots | Den danske aldersgrænse på 15 år og EU KIDS Act er forslag. Det er uklart, om AI-chatbots er omfattet af den danske grænse [89][90]. | 2027 | Krav til tjenester, som børn bruger | 12.4 |
| GDPR – data-omnibussen | Rådet har sin position; Europa-Parlamentet har ikke. Det mest omstridte er et særligt grundlag for AI-træning [42]. | Tidligst 2027 | Kan ændre reglerne for at træne AI på persondata | 5.7 |
| Overførsel af data til USA (DPF) | Ankesag ved EU-Domstolen (C-703/25 P). Falder ordningen, skal overførsler hvile på andre grundlag [39]. | Ukendt | Betydning for alle, der bruger amerikanske AI-tjenester med persondata | 5.4 |

| Område | Hvad er usikkert? | Hvornår ved vi mere? | Betydning for virksomheder og brugere | Afsnit |
|---|---|---|---|---|
| Ophavsret og AI-træning | Det er ikke endeligt afklaret, om reglen om tekst- og datamining dækker træning af AI, og hvordan opt-out skal laves. EU-Domstolens generaladvokat mener, at træning som udgangspunkt er omfattet, men dommen afventes. Tysk BGH ventes at tage stilling 17. december 2026 eller forelægge sagen for EU-Domstolen. DPCMO mod OpenAI og Koda mod Suno er ikke afgjort. Ekspertgruppen anbefaler samtykke i stedet for opt-out [46][10][57] [17][18]. | Dom i C-250/25; BGH 17. dec. 2026 ⚠️; danske retssager | Hvad AI-selskaberne må træne på, og om indholdsejere får betaling | 6.1 / 6.6 |
| Europarådets AI-konvention | Ikke trådt i kraft; to af fem nødvendige ratifikationer. Danmark har ikke underskrevet selvstændigt [108]. | Ukendt | Primært betydning for det offentlige | 8.1 |
| USA | Det Hvide Hus vil have en føderal lov, der tilsidesætter delstaternes AI-love. Kongressen har ikke vedtaget den [96]. | Ukendt | Kan påvirke amerikanske leverandørers praksis og vilkår | 14 |
| Godkendte opt-out-protokoller | Kommissionen arbejder på en liste over maskinlæsbare forbehold, som AI-selskaberne skal respektere. Listen var ikke offentliggjort ifølge de tilgængelige kilder [51]. | Ukendt | Hvordan indholdsejere sikrer, at et forbehold er gyldigt | 6.3 |
| Ansvar for AI og AI-agenter | Ingen særlige erstatningsregler for AI, efter at AI-ansvarsdirektivet blev trukket tilbage. Ingen danske domme er fundet [80]. | Ukendt | Hvem der betaler, når AI tager fejl | 11.4 |
| Ophavsret til AI-output | Ingen dansk dom om, hvor stor den menneskelige indsats skal være [26]. | Ukendt | Om virksomheder kan beskytte AI-genereret indhold | 11.3 |
| Leverandørernes vilkår | Vilkår om træning og opbevaring ændres løbende. Oplysningen om Microsofts nye forbruger-Copilot er kun bekræftet af en sekundær kilde [52][107]. | Løbende | Tjek vilkår, før personoplysninger og fortrolige data bruges | 6.4 |
| Fortolkningsspørgsmål | Om en virksomhed bliver "udbyder", når den sætter en chatbot op under eget navn. Om og hvordan kommuner er omfattet af NIS2. | Vejledning og praksis | Afgør, hvilke pligter man har | 4.1 / 4.3 |

## 16.1 Sådan holder du dig opdateret

- **Folketinget (ft.dk):** status for L 3, L 49 og lov om offentlig AI-hjemmel.
- **Digitaliseringsstyrelsen (digst.dk):** vejledninger om AI-forordningen. Vær opmærksom på, at FAQ'en 21. november 2026 stadig indeholdt én forældet dato for AI i produkter (bilag I) [32].
- **Datatilsynet (datatilsynet.dk):** vejledninger om AI og persondata.
- **EU-Kommissionens AI-sider (digital-strategy.ec.europa.eu):** retningslinjer, praksiskodekser og skabeloner.
- **Dataetisk Råd:** udtalelser om etisk brug af AI, især i det offentlige.

# 17. Emner, der også bør belyses

Disse emner påvirker også, hvordan AI bruges i Danmark. Arbejdspladsen, markedsføring, ophavsret til AI-output, ansvar og børn er behandlet i afsnit 11–12. Afsnittet her er et forslag til emner, det kan være relevant at se nærmere på. Punkterne er kun kort tjekket.

| Emne | Hvorfor er det relevant? | Hvad gælder (kort) |
|---|---|---|
| Sundhed og medicinsk udstyr | AI bruges til diagnose, triage og journalføring. | AI, der er medicinsk udstyr, er højrisiko efter bilag I med krav fra 2. august 2028 [4]. Helbredsoplysninger er følsomme (afsnit 5.5). Reglerne om medicinsk udstyr gælder også (⚠️ ikke undersøgt nærmere i dette dokument). |
| Bank, kredit og forsikring | AI bruges til kreditvurdering og prisfastsættelse. | AI til kreditvurdering af personer og til risikovurdering og prisfastsættelse af liv- og sundhedsforsikring er højrisiko fra 2. december 2027 [AI Act bilag III, pkt. 5][4]. Den finansielle regulering gælder også (⚠️ ikke undersøgt nærmere). |
| Valg og politisk reklame | AI kan bruges til at lave politiske budskaber, billeder og stemmer. | Deepfakes skal mærkes [AI Act art. 50, stk. 4]. EU har særlige regler om gennemsigtighed i politisk reklame, forordning (EU) 2024/900 (⚠️ ikke undersøgt nærmere i dette dokument). |

# 18. Ordliste

Korte forklaringer på de begreber, der går igen i dokumentet.

| Begreb | Forklaring | Afsnit |
|---|---|---|
| AI Act / AI-forordningen | EU's lov om kunstig intelligens, forordning (EU) 2024/1689. | 4.1 |
| AI-agent | AI, der selv udfører handlinger, fx sender mails, bestiller varer eller ændrer filer. | 11.4 |
| AI-kompetencer (AI literacy) | Færdigheder, viden og forståelse, der gør det muligt at bruge AI på et informeret grundlag [AI Act art. 3, nr. 56]. Virksomheder skal træffe foranstaltninger til at støtte dem [AI Act art. 4]. | 4.1 |
| AI-system | Et maskinbaseret system, der fungerer med en vis grad af autonomi og ud fra input udleder, hvordan det kan skabe output som forudsigelser, indhold, anbefalinger eller beslutninger [AI Act art. 3, nr. 1]. Almindelig regelbaseret software er ikke omfattet. Definitionen er afstemt med OECD's. | 8.3 |
| Databehandler | Den, der behandler personoplysninger på vegne af en anden, fx en AI-leverandør med erhvervsaftale. | 5.3 |
| Databehandleraftale | Den lovpligtige aftale mellem dataansvarlig og databehandler [GDPR art. 28]. | 5.3 |
| Dataansvarlig | Den, der bestemmer, hvorfor og hvordan personoplysninger behandles. | 5.3 |

| Begreb | Forklaring | Afsnit |
|---|---|---|
| Deepfake | AI-skabt eller manipuleret billede, lyd eller video, der i væsentlig grad ligner faktiske personer, genstande, steder eller begivenheder, og som fejlagtigt fremstår ægte [AI Act art. 3, nr. 60]. | 4.1 / 7.3 |
| Direktiv | EU-lov, som hvert land skal skrive ind i sin egen lovgivning. | 3 |
| DPF (Data Privacy Framework) | Ordningen, der tillader overførsel af personoplysninger til certificerede amerikanske virksomheder. | 5.4 |
| DPIA (konsekvensanalyse) | En vurdering af risikoen for de berørte, før en risikabel behandling af personoplysninger går i gang [GDPR art. 35]. | 5.5 |
| Forordning | EU-lov, der gælder direkte i Danmark uden en dansk lov. | 3 |
| Generaladvokat | Rådgiver ved EU-Domstolen, der giver et ikke-bindende forslag til afgørelse, før dommerne træffer afgørelse. | 6.6 |
| GPAI-model | AI-model til almen brug, fx de store sprogmodeller bag ChatGPT, Gemini og Claude. | 4.1 |
| Hallucination | Når en AI skriver noget, der lyder rigtigt, men er forkert eller opfundet. | 5.2 |
| Harmoniseret standard | Teknisk standard, der giver en formodning for, at man overholder lovens krav, når dens reference er offentliggjort i EU-Tidende. | 9.2 |
| Højrisiko-AI | AI-systemer, som forordningen selv udpeger: sikkerhedskomponenter i visse produkter (bilag I) og bestemte anvendelser som rekruttering og kreditvurdering (bilag III) [AI Act art. 6]. | 4.1 |
| Idriftsætter | Den, der anvender et AI-system under sin myndighed – dog ikke til personlige, ikke-erhvervsmæssige formål [AI Act art. 3, nr. 4]. De fleste danske virksomheder er idriftsættere. | 4.1 |
| Indsigelse | Retten til at sige nej til en behandling, der bygger på legitim interesse eller en opgave i samfundets interesse – og altid til direkte markedsføring [GDPR art. 21]. | 6.2 / 12.3 |
| Legitim interesse | Et retsgrundlag i GDPR, hvor virksomhedens interesse afvejes mod de berørtes rettigheder [GDPR art. 6, stk. 1, litra f]. Offentlige myndigheder kan ikke bruge det, når de udfører deres opgaver. | 6.2 |
| Omnibus | En samlet ændringslov, der ændrer flere regler på én gang, fx AI-omnibussen. | 4.2 |

| Begreb | Forklaring | Afsnit |
|---|---|---|
| Opt-out / forbehold | Når en rettighedshaver siger fra over for tekst- og datamining. Online skal det være maskinlæsbart. | 6.3 |
| Profilering | Automatisk behandling af personoplysninger for at vurdere personlige forhold, fx arbejdsindsats, økonomi eller adfærd [GDPR art. 4, nr. 4]. | 5.5 / 7.4 |
| Prompt injection | Skjulte instrukser i fx en hjemmeside eller mail, der får en AI til at gøre noget andet end tilsigtet. | 11.4 |
| robots.txt | En fil på hjemmesiden, der fortæller crawlere, hvad de må hente. | 6.3 |
| Tekst- og datamining (TDM) | Automatisk analyse af tekst og data. Reglen i ophavsretslovens § 11 b bruges til AI-træning. | 6.1 |
| Udbyder | Den, der udvikler eller får udviklet et AI-system og bringer det i omsætning eller tager det i brug under eget navn eller varemærke [AI Act art. 3, nr. 3]. En idriftsætter kan selv blive udbyder [AI Act art. 25]. | 4.1 |

# 19. Kildeliste

Alle kilder er tilgået 19.–21. november 2026.


[1] Digitaliseringsstyrelsen: Reglerne i AI-forordningen: https://digst.dk/tilsyn/ai-forordningen/reglerne-i-ai-forordningen/

[2] Europarådets rammekonvention om AI (CETS 225) – tekst; EU-ratifikation; status (Spanglett Legal): https://rm.coe.int/1680afae3c

[3] OECD: AI Principles: https://oecd.ai/en/ai-principles

[4] EUR-Lex: Forordning (EU) 2026/1744 (AI-omnibussen), EUT 24.7.2026: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2026/1744 · Bratby Law (tidsplan): https://bratby.law/digital-omnibus-ai-high-risk-delay/

[5] OpenAI: hjælpeartikel om at slå modeltræning fra + OpenAI Enterprise Privacy (erhvervsdata trænes ikke som standard): https://help.openai.com/en/articles/8983130-what-if-i-want-to-keep-my-history-on-but-disable-model-training

[6] Anthropic: Updates to Consumer Terms and Privacy Policy (28.8.2025) + Claude-dokumentation om datapolitik: https://www.anthropic.com/news/updates-to-our-consumer-terms

[7] Dansk Erhverv: Ændring af ophavsretsloven (§§ 11 b–11 c) er første step mod dansk regulering af AI: https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2023/juni/andring-af-ophavsretsloven-er-forste-step-mod-dansk-regulering-af-ai/

[8] Danske Medier (27.10.2026): 14 nordiske og baltiske organisationer kræver rimelige vilkår for brug af journalistik i AI: https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/15240677/14-nordiske-og-baltiske-organisationer-kraever-rimelige-vilkar-for-brug-af-journalistik-i-ai?publisherId=13560917

[9] Jura360/Plesner: Østre Landsret – natural language opt-out of text and data mining insufficient (kendelse 12.5.2026, BS-55572/2025-OLR, BoligPortal mod ReData): https://jura360.dk/artikel/high-court-rules-natural-language-opt-out-of-text-and-data-mining-insufficient

[10] EU-Domstolen: Generaladvokatens forslag til afgørelse i sag C-250/25 Like Company (3.11.2026): https://curia.europa.eu/site/jcms/p1_1000088866/en/opinion-case-c-250/25-like-company · resumé: https://lawyerd.net/news/cjeu-c250-25-like-company-ag-szpunar-ai-chatbot-answers/

[11] Folketinget: L 49 (2026-27) Forslag til lov om ændring af lov om ophavsret (beskyttelse af personlige kendetegn m.v.): https://www.ft.dk/samling/20261/lovforslag/L49/index.htm · PPC Land (ikrafttræden og bevisbyrde): https://ppc.land/denmarks-deepfake-bill-makes-publishers-prove-consent-from-january-2027/

[12] Lovguiden: Praksisoversigt over deling af intime billeder uden samtykke (§ 264 d), herunder deepfakes og lov nr. 263/2026: https://www.lovguiden.dk/praksisoversigt/strafferet/deling-intime-billeder-uden-samtykke

[13] Folketingstidende: L 3 (2026-27) Forslag til lov om supplerende bestemmelser til forordningen om kunstig intelligens (AI-loven), fremsat 7.10.2026: https://www.folketingstidende.dk/da/till%C3%A6g/tillaeg-a?sortOrder=asc&totalNumberOfRecords=116&sortColumn=documentDate&pageSize=100&pageNumber=1 · Consile (behandlingsdatoer): https://consile.dk/ai/ordbog/ai-compliance-ai-efterlevelse

[14] WilmerHale: Commission releases mandatory template for public disclosure of AI training data: https://wilmerhale.com/en/insights/blogs/wilmerhale-privacy-and-cybersecurity-law/european-commission-releases-mandatory-template-for-public-disclosure-of-ai-training-data

[15] CMS: EDPB Opinion 28/2024 – key takeaways on processing personal data in the context of AI models: https://cms.law/en/int/legal-updates/edpb-opinion-28-2024-key-takeaways-on-processing-personal-data-in-the-context-of-ai-models

[16] Jurist: Judge approves record $1.5 billion AI copyright settlement involving Anthropic (juli 2026): https://www.jurist.org/news/2026/07/judge-approves-record-1-5-billion-settlement-involving-anthropic/

[17] Koda: Koda sues U.S. tech company Suno for stealing Danish artists' music (4.11.2025): https://koda.dk/en/about-koda/news/koda-sues-us-tech-company-suno-for-stealing-danish-artists-music

[18] Sjællandske Medier/Ritzau: Interesseorganisation for danske medier vil sagsøge OpenAI (27.2.2026): https://www.sn.dk/art6519648/koebenhavn-kommune/erhverv/interesseorganisation-for-danske-medier-vil-sagsoege-openai/ · Advokatsamfundet: https://advokatsamfundet.dk/nyheder-medier/tidligere-artikler/2026/advokaten-2/2026-tema-ai-og-rettigheder-slagsmal-mod-openai-kan-saette-kursen-for-europaeisk-ophavsret/

[19] Computerworld: Google buys data from bankrupt Spirit Airlines for AI training (aug. 2026): https://www.computerworld.com/article/4211132/google-buys-data-from-a-bankrupt-airline-for-ai-training.html

[20] Yahoo Finance / Reuters: Google paid $10 million for Spirit Airlines' worker data for AI – godkendt af konkursdomstol (nov. 2026): https://finance.yahoo.com/news/google-paid-10-million-spirit-190506351.html

[21] Anthropic: udtalelse om adgang til Claude Fable 5 og Mythos 5 (eksportkontrol, juni 2026): https://www.anthropic.com/news/fable-mythos-access

[22] Decrypt: Anthropic bringing Claude Fable 5 back online as US lifts export controls (30.6.2026): https://decrypt.co/372524/anthropic-bringing-claude-fable-5-back-online-us-lifts-export-controls

[23] Dansk Erhverv: Mærkning af AI-genereret indhold fra 2. august 2026 (udkast til retningslinjer og praksiskodeks): https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2026/januar/bruger-du-ai-i-din-markedsforing-fra-22.-august-2026-galder-ny-pligt-om-markning-af-ai-genereret-indhold

[24] EUR-Lex: Forordning (EU) 2026/1744 – ny art. 4 om AI-kompetencer: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2026/1744 · Law & Technology (resumé): https://lawandtechnology.eu/en/ai-literacy-digital-omnibus-article-4-ai-act/

[25] Dansk Standard: DS/PAS 2500-4:2025 Kunstig intelligens – Del 4: AI-færdigheder: https://www.ds.dk/media/0dghepwe/ds-pas-2500-4-2025-v3.pdf

[26] Dansk Industri: Ophavsret og ejerskab – hvem ejer AI-genereret indhold?: https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/virksomhedsregler-og-varktojer/ai/juridiske-ai-varktojer/ophavsret-og-ejerskab-ai/

[27] Mayer Brown: Supreme Court Denies Review in AI Authorship Case (11.3.2026): https://www.mayerbrown.com/en/insights/publications/2026/03/supreme-court-denies-review-in-ai-authorship-case

[28] Dataetisk Råd (12.10.2026): Genovervej bred hjemmel til offentlig AI: https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/15220970/dataetisk-rad-genovervej-bred-hjemmel-til-offentlig-ai?lang=da

[29] Folketingstidende: L 99 (2026-27) Forslag til lov om offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger: https://www.folketingstidende.dk/samling/20261/lovforslag/L99/index.htm · Danske Kommuner (11.11.2026): https://danskekommuner.dk/artikler/nyheder/2026/november/12/maa-man-eller-maa-man-ikke-laenge-ventet-ai-lovforslag-giver-kommunerne-klarere-rammer

[30] EUR-Lex: Forordning (EU) 2026/1744 – nyt forbud og overgang for mærkning: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2026/1744 · Bird & Bird (resumé): https://www.twobirds.com/en/insights/2026/digital-omnibus-on-ai-provisional-agreement-reached-at-the-may-trilogue

[31] AI-forordningen art. 99, Sanktioner (dansk tekst): https://artificialintelligenceact.eu/da/article/99/

[32] Digitaliseringsstyrelsen: FAQ om AI-forordningen (bemærk én forældet dato for bilag I pr. 21.11.2026): https://digst.dk/tilsyn/ai-forordningen/faq-om-ai-forordningen/

[33] NIS 2-loven, lov nr. 434 af 6. maj 2025 + SAMSIK: Vejledning om anvendelsesområdet: https://www.cfcs.dk/globalassets/cfcs/dokumenter/nis2/NIS-2-vejledning-om-anvendelsesomradet-2025.pdf

[34] Legiscope: NIS2 i Danmark 2026 (bøder): https://www.legiscope.com/blog/nis2-danmark-gennemfoerelse.html

[35] CMS: The new EU Product Liability Directive (EU) 2024/2853: https://cms.law/en/int/publication/the-new-eu-product-liability-directive-eu-2024-2853

[36] Folketinget: L 32 (2026-27) Forslag til lov om produktansvar: https://www.ft.dk/samling/20261/lovforslag/l32/index.htm · Kromann Reumert (okt. 2026): https://kromannreumert.com/files/media/document/Produktansvarslov%20p%C3%A5%20vej%202026_0.pdf

[37] Dataforordningen, forordning (EU) 2023/2854, art. 29 og 50 (EUR-Lex): https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj · Hunton (SaaS og cloud): https://www.hunton.com/privacy-and-information-security-law/key-provisions-of-the-eu-data-act-take-effect

[38] Search Engine Journal: ChatGPT Is Now A "Very Large Online Search Engine" In The EU (sept. 2026): https://www.searchenginejournal.com/chatgpt-is-now-a-very-large-online-search-engine-in-the-eu/587801/ · Relevant Audience: https://www.relevantaudience.com/ai/chatgpt-designated-very-large-online-search-engine-eu-dsa/

[39] IEU Monitoring: Microsoft backs EU Commission in Latombe v Commission (C-703/25 P): https://ieu-monitoring.com/editorial/microsoft-backs-eu-commission-in-eu-court-case-on-transatlantic-data-flows-and-privacy/1244467/

[40] KL Rammearkitektur: Skabelon til konsekvensanalyse (DPIA) i AI-projekter, version 1.0, sept. 2025: https://rammearkitektur.kl.dk/media/41xfpieh/vaerktoej-dpia-i-ai-loesninger-skabelon-til-konsekvensanalyse-vedroerende-databeskyttelse-i-ai-projekter-dpia.docx

[41] Datatilsynet: Offentlige myndigheders brug af kunstig intelligens (okt. 2023): https://admin.datatilsynet.dk/Media/638321084132236143/Offentlige%20myndigheders%20brug%20af%20kunstig%20intelligens%20-%20Inden%20I%20g%C3%A5r%20i%20gang.pdf

[42] Themis/themio: GDPR Digital Omnibus – status pr. 2. november 2026: https://www.themio.ai/en/blog/gdpr-digital-omnibus-council-position-sme-2026

[43] EDPB: AI – the Italian Supervisory Authority fines company behind chatbot "Replika" (21.5.2025): https://www.edpb.europa.eu/news/national-news/2025/ai-italian-supervisory-authority-fines-company-behind-chatbot-replika_en

[44] Wilson Sonsini: OpenAI Prevails in Landmark Italian AI and GDPR Enforcement Case (31.3.2026): https://www.wsgr.com/en/insights/openai-prevails-in-landmark-italian-ai-and-gdpr-enforcement-case.html

[45] DLA Piper: AI & tekst- og datamining – ophavsretten vendt på hovedet?: https://denmark.dlapiper.com/da/nyhed/ai-tekst-og-datamining-ophavsretten-vendt-paa-hovedet

[46] IBA / Bech-Bruun: Artificial Intelligence and Copyright – A Danish Perspective (13.10.2026): https://www.ibanet.org/AI-and-copyright-a-Danish-perspective

[47] EU-Kommissionen: The General-Purpose AI Code of Practice: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/gpai-code-practice

[48] Det Europæiske Audiovisuelle Observatorium: European Parliament resolution on copyright and generative AI (10.3.2026): https://merlin.obs.coe.int/article/10499 · Europa-Parlamentets retsudvalg (28.1.2026): https://www.europarl.europa.eu/pdfs/news/expert/2026/1/press_release/20260126IPR32636/20260126IPR32636_en.pdf

[49] Forbrugerrådet Tænk: Må Meta bruge dine data til at træne deres kunstige intelligens?: https://taenk.dk/forbrugerliv/elektronik-og-digitale-tjenester/maa-meta-bruge-dine-data-til-traene-deres-kunstige · The Hacker News (irsk datatilsyn, maj 2025): https://thehackernews.com/2025/05/meta-to-train-ai-on-eu-user-data-from.html

[50] Irish Data Protection Commission: DPC statement on LinkedIn AI Training (7.11.2025): https://dataprotection.ie/en/news-media/latest-news/dpc-statement-linkedin-ai-training · TechRadar: https://www.techradar.com/pro/linkedin-set-to-expand-ai-training-on-user-profiles-heres-how-to-stop-it-using-your-personal-data

[51] EU-Kommissionen: Stakeholder consultation on AI and copyright compliance (opt-out-protokoller): https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/faqs/stakeholder-consultation-ai-and-copyright-compliance

[52] Vaquill: Is Copilot private? (forbruger-Copilot – gengiver Microsofts privatlivssider): https://www.vaquill.ai/blog/is-copilot-private-legal

[53] Microsoft Learn: Enterprise data protection in Microsoft 365 Copilot and Microsoft 365 Copilot Chat: https://learn.microsoft.com/copilot/microsoft-365/enterprise-data-protection

[54] Terms.law: Gemini privacy (gengiver Googles Gemini Apps Privacy Hub) + Vaquill: Is Gemini private?: https://www.terms.law/Privacy-Watchdog/ai-services/gemini/

[55] Myra Security: AI-forordningen og AI-kompetencer (bl.a. Digitaliseringsstyrelsens forslag om positivliste): https://www.myrasecurity.com/dk/guide/ai-forordningen-ai-kompetencer/

[56] Dansk Erhverv: Ny hollandsk afgørelse om ophavsret og tekst- og datamining (2.11.2026): https://www.danskerhverv.dk/branche/medier-kreative-erhverv/ny-hollandsk-afgorelse-om-ophavsret-og-tekst-og-datamining/

[57] DLA Piper: Robert Kneschke v. LAION – OLG Hamburg 10.12.2025 (5 U 104/24): https://www.dlapiper.com/en/insights/blogs/mse-today/2025/robert-kneschke-v-laion · BGH-sag I ZR 281/25 (afsigelse planlagt 17.12.2026): https://ipglobalguard.com/en/blog/laion-bgh-tdm-ai-dataset/

[58] CMS: GEMA vs. OpenAI – LG München I (11.11.2025): https://cms.law/de/deu/legal-updates/gema-vs.-openai-urheberrechtliche-grundsatzentscheidung-des-landgerichts-muenchen-i-ergangen · Koda om GEMA mod Suno (31.7.2026): https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/15069205/skelsaettende-ai-dom-suno-domt-for-ulovlig-brug-af-ophavsretligt-beskyttet-musik?lang=da

[59] Iceclog: Dutch Court Confirms Narrow Interpretation of TDM Exception for AI Training (Gerechtshof Amsterdam 20.10.2026): https://iceclog.com/dutch-court-confirms-narrow-interpretation-of-tdm-exception-for-ai-training/

[60] Judiciary UK: Getty Images v Stability AI [2025] EWHC 2863 (Ch): https://www.judiciary.uk/judgments/getty-images-v-stability-ai/ · status for appel: https://ailawsuittracker.com/international-ai-lawsuits/

[61] Forbes: Thomson Reuters v. ROSS – Using Copyrighted Works In AI Training Is Not Fair Use (18.11.2026): https://forbes.com/sites/legalentertainment/2026/11/18/thomson-reuters-v-ross-using-copyrighted-works-in-ai-training-is-not-fair-use · NYT v. OpenAI – status: https://ailawsuittracker.com/cases/new-york-times-v-openai/

[62] Lov nr. 467 af 14/05/2025 om supplerende bestemmelser til forordningen om kunstig intelligens: https://www.retsinformation.dk/api/pdf/249582

[63] Retsinformation: L 111 (2025-26) Forslag til AI-loven som fremsat 18.2.2026: https://www.retsinformation.dk/api/pdf/255520 · Opsio (bortfald ved valget): https://opsiocloud.com/da/knowledge-base/ai-forordningen-danmark-tilsyn/

[64] KL: Ny lov skal give kommunerne klarere rammer for at bruge AI (11. nov. 2026): https://www.kl.dk/nyheder/digitalisering-og-teknologi/2026/ny-lov-skal-give-kommunerne-klarere-rammer-for-at-bruge-ai

[65] Erhvervsstyrelsen: Redegørelse for dataetik i årsrapporten: https://erhvervsstyrelsen.dk/Redegoerelse-for-dataetik-aarsrapporten

[66] Deloitte: Lovforslag om forenkling af reglerne om bæredygtighedsrapportering (dataetik foreslås ophævet): https://www.deloitte.com/dk/en/services/audit-assurance/perspectives/lovforslag-om-forenkling-af-reglerne-om-baeredygtighedsrapportering.html

[67] EY: Lovforslag om forenkling af reglerne for bæredygtighedsrapportering (dataetik foreslås ophævet): https://www.ey.com/da_dk/insights/assurance/forenkling-af-reglerne-for-baeredygtighedsrapportering

[68] UNESCO: Recommendation on the Ethics of Artificial Intelligence: https://www.unesco.org/en/articles/recommendation-ethics-artificial-intelligence

[69] OECD: Hiroshima AI Process Reporting Framework: https://oecd.ai/en/transparency/overview

[70] CEN-CENELEC: EN 18286 in the Spotlight: https://www.cencenelec.eu/news-events/news/2026/en-in-the-spotlight/2026-07-30-ai-quality-management/

[71] Altinget: Dataetisk Råd – otte forslag til at bruge generativ AI forsvarligt (rapport 5.2.2025): https://www.altinget.dk/digital/artikel/dataetisk-raad-tag-stilling-til-risikoen-og-syv-andre-forslag-til-at-bruge-generativ-ai-forsvarligt

[72] Dansk Industri: Juridisk hjælp til brug af AI (D-mærkets selvevaluering, skabelon til AI-personalepolitik): https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/virksomhedsregler-og-varktojer/ai/juridiske-ai-varktojer/

[73] Digitaliseringsstyrelsen: Guide til virksomheder om generativ kunstig intelligens (2024): https://digst.dk/media/30850/110324-guide-til-virksomheder-om-generativ-kunstig-intelligens.pdf

[74] Datatilsynet: Vejledning om databeskyttelse i forbindelse med ansættelsesforhold: https://www.datatilsynet.dk/Media/0/8/Vejledning%20om%20databeskyttelse%20i%20forbindelse%20med%20ans%C3%A6ttelsesforhold.pdf · NJORD (26.1.2026): Datatilsynet intensiverer tilsyn med overvågning af ansatte i 2026: https://www.njordlaw.com/da/print/pdf/node/3273

[75] Dansk Industri: Generelt om kontrolforanstaltninger (6 ugers varsel): https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/personale/personalepolitik-persondata-og-kontrolforanstaltninger/generelt-om-kontrolforanstaltninger/ · KL: Aftale om kontrolforanstaltninger (2024): https://www.3f.dk/-/media/files/artikler/arbejdsmiljoe/kl---aftale-om-kontrolforanstaltninger-pr,-d-,-1,-d-,-april-2024.pdf

[76] Kromann Reumert: Lovprogrammet 2026/2027 – det skal arbejdsgivere vide (platformsdirektivet): https://kromannreumert.com/nyheder/lovprogrammet-20262027-skal-arbejdsgivere-vide

[77] Dansk Erhverv: Rekom Group og NightPay idømt bøder for vildledning på Trustpilot (20.1.2026): https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2026/januar/rekom-group-og-nightpay-idomt-boder-for-vildledning-pa-trustpilot/

[78] Dansk Erhverv: Må jeg lægge billeder af andre på internettet uden deres samtykke? (22.8.2024): https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2024/august/medlemmerne-sporger-ma-jeg-lagge-billeder-af-andre-pa-internettet-uden-deres-samtykke/

[79] American Bar Association: BC Tribunal Confirms Companies Remain Liable for Information Provided by AI Chatbot (Moffatt v. Air Canada, 2024 BCCRT 149): https://www.americanbar.org/groups/business_law/resources/business-law-today/2024-february/bc-tribunal-confirms-companies-remain-liable-information-provided-ai-chatbot/

[80] Bird & Bird: Proposed EU AI liability rules withdrawn: https://www.twobirds.com/en/insights/2025/proposed-eu-ai-liability-rules-withdrawn · EAPIL (formel tilbagetrækning, EUT 6.10.2025): https://eapil.org/2025/10/09/european-commission-withdraws-two-proposals-assignments-of-claims-regulation-and-ai-liability-directive/

[81] Lov nr. 309 af 25/04/2018 om forretningshemmeligheder: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/309

[82] Dansk Erhverv: Jobannoncering og rekruttering – hvor går grænsen til diskrimination? (8.4.2021): https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2021/april/Jobannoncering-og-rekruttering-Hvor-gaar-graensen-til-diskrimination/

[83] Ligebehandlingsnævnet: Afgørelse j.nr. 20-25601 af 29.4.2022 (STAR's profilafklaringsværktøj): https://ft.dk/samling/20211/almdel/BEU/bilag/300/2599548.pdf

[84] Dataetisk Råd: Algoritmer kan forskelsbehandle – uden at vide det: https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/15154394/dataetisk-rad-algoritmer-kan-forskelsbehandle-uden-at-vide-det

[85] Lovguiden: Rigsadvokatmeddelelsen pkt. 4.1.4 – databeskyttelsesreglerne: https://www.lovguiden.dk/loven/rigsadvokatmeddelelsen-afsnittet-digitale-sexkr%C3%A6nkelser/4-1-4-databeskyttelsesreglerne

[86] Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet Digitale sexkrænkelser: https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2022/9346

[87] Dansk Industri: DI-medarbejder forsøgt svindlet med AI-stemme (okt. 2026): https://www.danskindustri.dk/di-business/arkiv/nyheder/2026/10/di-medarbejder-forsogt-svindlet-med-sandahl-stemme/

[88] Folketinget: Ministersvar på DIU alm. del spm. 216 (2023-24) – aldersgrænsen for børns samtykke hævet fra 13 til 15 år 1.1.2024: https://ft.dk/samling/20231/almdel/diu/spm/216/svar/2078033/2921323.pdf

[89] Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet: Nu kommer aldersgrænse (sept. 2026): https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2026/september/nu-kommer-aldersgraense-regering-og-aftalepartier-saetter-haardt-ind-mod-sociale-medier/ · Avisen.dk (7.9.2026): https://www.avisen.dk/regeringen-vil-indfoere-15-aarsgraense-paa-sociale-m_842987.aspx

[90] EU-Kommissionen: Forslag til forordning (EU KIDS Act), COM(2026) 681 (17.9.2026): https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52026PC0681 · ActuIA: https://www.actuia.com/en/news/eu-kids-act-brussels-proposes-limiting-chatbot-memory-for-minors/

[91] Dataetisk Råd (21.1.2026): Ansvar og autenticitet betyder mere end perfektion, når unge bruger AI: https://lovguiden.dk/det-offentlige/dataetisk-raad/2026-01-21-ansvar-og-autencitet-betyder-mere-end-perfektion-naar-unge-bruger-ai

[92] Regulations.ai: UNESCO AI Ethics Recommendation (værdier og principper): https://regulations.ai/regulations/RAI-XU-GO-UREAIXX-2021

[93] EU-Kommissionen: Ethics guidelines for trustworthy AI (2019) + ALTAI: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai

[94] Privacy International: Kenyan content moderators (OpenAI/Sama) + Computer Weekly: Kenyan AI workers form Data Labelers Association: https://privacyinternational.org/examples/5127/kenyan-content-moderators-sue-over-working-conditions

[95] Bloomberg Law: Google removes language on weapons from public AI principles (4.2.2025): https://news.bloomberglaw.com/tech-and-telecom-law/google-removes-language-on-weapons-from-public-ai-principles

[96] DLA Piper: AI Laws of the World – USA (EO 14365, National Policy Framework marts 2026): https://intelligence.dlapiper.com/artificial-intelligence/?t=01-law&c=US

[97] CASRAI: Colorado AI Act explained (SB 26-189) + Digital Policy Alert: Californien SB 53: https://casrai.org/guides/colorado-ai-act-explained

[98] DLA Piper: AI Laws of the World – Kina: https://intelligence.dlapiper.com/artificial-intelligence/?t=01-law&c=CN

[99] Report AI: AI Regulation by Country 2026 (Sydkorea, Japan, Storbritannien): https://report-ai.org/indexes/regulating-ai/ai-regulation-by-country-2026/

[100] FN: Global Dialogue on AI Governance – FAQ: https://www.un.org/global-dialogue-ai-governance/en/faq

[101] Datatilsynet: Datatilsynets høringssvar til AI-hjemmelsloven (13.11.2026): https://www.datatilsynet.dk/presse-og-nyheder/nyhedsarkiv/2026/nov/datatilsynets-hoeringssvar-til-ai-hjemmelsloven · Jura360: https://jura360.dk/artikel/datatilsynets-horingssvar-til-ai-hjemmelsloven

[102] Forordning (EU) 2024/1689 (AI-forordningen), fuld tekst på EUR-Lex: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj

[103] Dansk Industri: AI Act – overblik og tidslinje: https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/virksomhedsregler-og-varktojer/ai/ai-act-overblik-over-eus-lovgivning-om-kunstig-intelligens/

[104] EU-Kommissionen: Code of Practice on marking and labelling of AI-generated content (10.6.2026): https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-publishes-code-practice-marking-and-labelling-ai-generated-content · Bird & Bird om de endelige retningslinjer for art. 50 (20.7.2026): https://www.twobirds.com/en/insights/2026/european-commission-adopts-final-guidelines-on-ai-act-article-50-transparency-obligations-first-impr

[105] ADVANT Nctm: Why did the Court of Rome annul the Data Protection Authority's order on OpenAI? (17.6.2026): https://www.advant-nctm.com/en/news/why-did-the-court-of-rome-annul-the-data-protection-authoritys-order-on-openai

[106] Google: Gemini Apps Privacy Hub (opdateret 19.11.2026): https://support.google.com/gemini/answer/13594961

[107] Microsoft: Privacy FAQ for Microsoft Copilot (ældre app, forbruger): https://support.microsoft.com/en-us/topic/privacy-faq-for-microsoft-copilot-27b3a435-8dc9-4b55-9a4b-58eeb9647a7f

[108] Europarådets traktatkontor: underskrifter og ratifikationer af CETS 225 (status 21.11.2026): https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=signatures-by-treaty&treatynum=225

[109] Straffeloven, lovbekendtgørelse nr. 1294 af 7. november 2025 (§§ 264 d og 264 e): https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2025/1294 · lov nr. 263 af 11. februar 2026: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2026/263

[110] Folketingets åbne data (status og tidsplan for L 3, L 7, L 32, L 49 og L 99, hentet 21.11.2026): https://oda.ft.dk/ · lovforslagene som fremsat, fx L 49: https://www.retsinformation.dk/eli/ft/202612L00049

[111] CEN-CENELEC JTC 21: EN 18286 becomes the first harmonised standard under the EU AI Act (gennemførelsesafgørelse (EU) 2026/2274): https://jtc21.eu/en-18286-becomes-the-first-harmonised-standard-under-the-eu-ai-act/

**Supplerende kilder:** AI-forordningen, fuld tekst: eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj · GDPR, fuld tekst: eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj · RetsNyt om L 3: retsnyt.dk/ft · Europarådet om EU's ratifikation: coe.int · Status for CETS 225: spanglett.legal

Henvisninger som [AI Act art. 50] eller [GDPR art. 22] peger direkte på lovteksten. DSM-direktivet (EU) 2019/790, fuld tekst: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/790/oj · Claude-dokumentation om datapolitik: https://docs.claude.com/en/docs/claude-code/data-usage